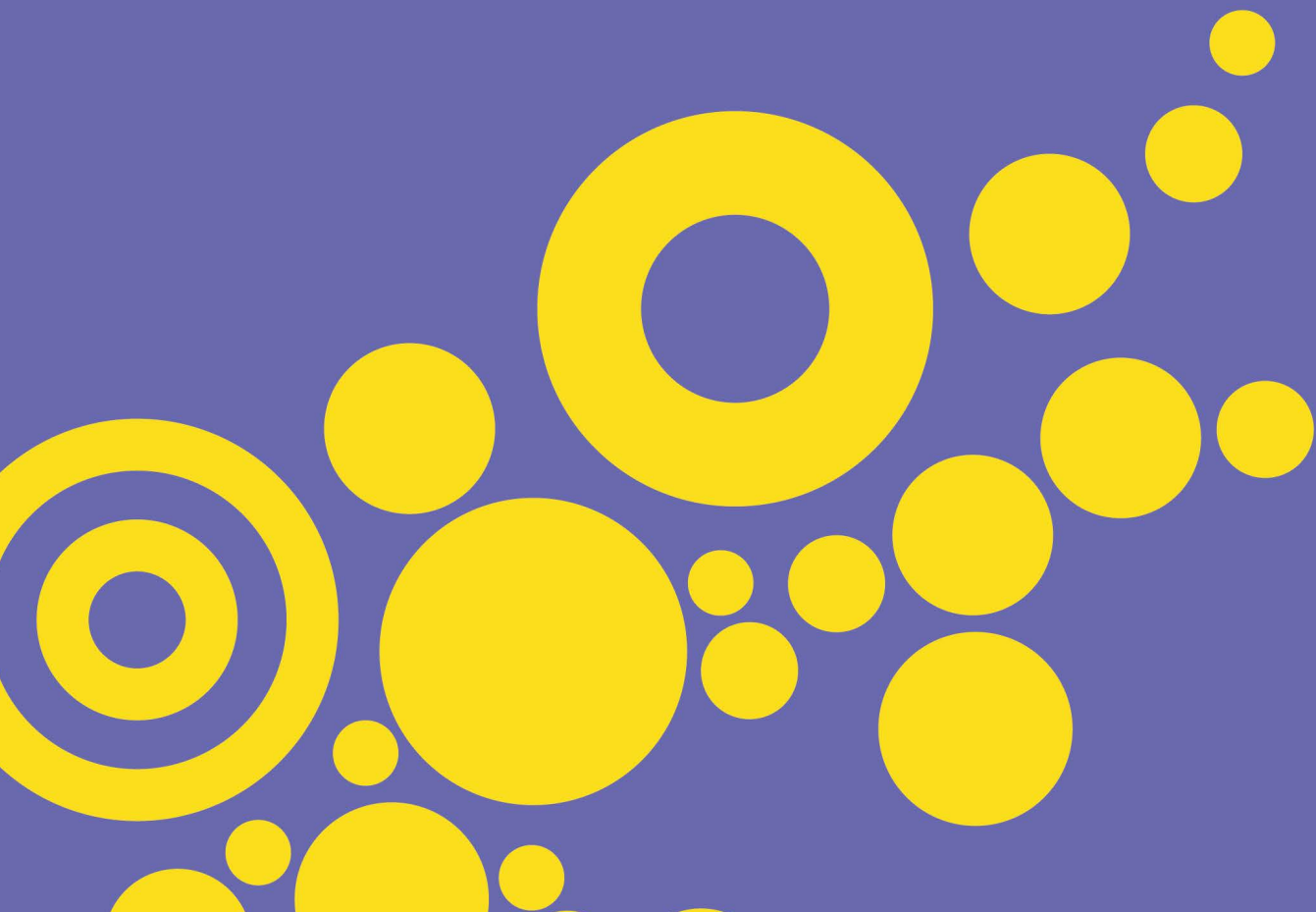

Щомісячний Огляд змін

у нормативно-правових актах, що стосуються внутрішньо переміщених осіб і населення, постраждалого від збройної агресії Російської Федерації проти України

Липень 2023 року

Закони України:

1. [Змінено дати деяких державних свят.](#)
2. [Ухвалено закон щодо верифікації відомостей про пацієнта.](#)
3. [Розширено перелік підстав для звільнення з військової служби у період війни.](#)
4. [Внесено зміни до оподаткування, що набирають чинності з 1 серпня 2023 року.](#)
5. [Ухвалено закон, який дає вагітним жінкам можливість самостійно визначати дату початку відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами.](#)
6. [Продовжено дію воєнного стану та загальної мобілізації.](#)
7. [Запроваджено адміністративну відповідальність за порушення порядку підготовки водіїв.](#)
8. [Ухвалено закон про порядок вирішення окремих питань адміністративно-територіального устрою України.](#)
9. [Ухвалено закон щодо захисту права власності дітей.](#)
10. [Розширено перелік категорій військовослужбовців, визнаних особами з інвалідністю, отриманою внаслідок війни.](#)
11. [Внесено зміни до деяких законодавчих актів України щодо застосування санкцій.](#)

Постанови та розпорядження Кабінету Міністрів України

2.

1. [Затверджено порядок підвищення кваліфікації працівників у державних органах на деокупованих територіях.](#)
2. [Скасовано карантин, введений у зв'язку з пандемією COVID-19.](#)
3. [Внесено зміни до порядку проведення атестації робочих місць за умовами праці.](#)
4. [Внесено зміни до порядку реалізації експериментального проєкту закупівель вітчизняних безпілотників.](#)
5. [Внесено зміни до порядку державної реєстрації заповітів, спадкових договорів і спадкових справ.](#)
6. [Продовжено виплату деяких видів державної соціальної допомоги на період воєнного стану.](#)
7. [Внесено зміни до порядку виплати грошової допомоги постраждалим від підриву греблі Каховської ГЕС.](#)
8. [Затверджено порядок встановлення факту безпосередньої участі цивільних осіб у захисті України для надання відповідних статусів.](#)
9. [Розширено перелік категорій людей, які зможуть отримати статус учасника бойових дій.](#)
10. [Низку урядових постанов визнано такими, що втратили чинність.](#)
11. [Іноземці, які проходять службу в Національній гвардії за контрактом, отримали право на призначення одноразової грошової допомоги.](#)

12. [Аптекам заборонили вказувати рівень цін на вивісках і порівнювати себе з конкурентами.](#)
13. [Нотаріуси отримали доступ до Єдиного державного демографічного реєстру.](#)
14. [Запроваджено обов'язковий облік артезіанських свердловин та об'єму води, який використовують їхні власники.](#)
15. [Внесено зміни до порядку використання коштів фонду ліквідації наслідків збройної агресії.](#)
16. [Внесено зміни до порядку надання допомоги на проживання внутрішньо переміщеним особам.](#)
17. [Внесено зміни до порядку бронювання військовозобов'язаних на період мобілізації та на воєнний час.](#)
18. [Затверджено постанову про експериментальний проєкт відбудови Каховської ГЕС.](#)
19. [Затверджено порядок реалізації експериментального проєкту оплати праці державних службовців.](#)
20. [Затверджено порядки з питань відновлення та розвитку регіонів і територіальних громад.](#)
21. [Внесено зміни до порядку фінансового забезпечення діяльності військових адміністрацій.](#)
22. [Затверджено план заходів щодо розвитку Єдиної інформаційної системи соціальної сфери.](#)
23. [Запроваджено грошову допомогу до Дня Незалежності України.](#)
24. [Постанову, відповідно до якої Центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги не зможуть отримувати інформацію з деяких державних реєстрів, визнано такою, що втратила чинність.](#)
25. [Затверджено порядок реалізації експериментального проєкту водозабезпечення деяких областей України.](#)
26. [Відновлено пілотний проєкт внесення до Держземкадастру відомостей сертифікованими інженерами-землевпорядниками.](#)
27. [Визначено тривалість наступного навчального року.](#)

Укази Президента:

1. [Утворено військові адміністрації в Запорізькій області.](#)
2. [Змінено дати деяких державних свят.](#)

Накази міністерств

1. [Змінено перелік територій бойових дій.](#)
2. [Відновлено доступ до державних реєстрів на деяких територіях де ведуться \(велися\) бойові дії.](#)

Закони України

1. Змінено дати деяких державних свят

14 липня 2023 року Верховна Рада ухвалила Закон України [«Про внесення змін до статті 73 Кодексу законів про працю України»](#). Закон передбачає перенесення дати трьох державних свят:

- Різдво Христове перенесено з 7 січня на 25 грудня;
- День української державності перенесено з 28 липня на 15 липня;
- День захисників і захисниць України перенесено з 14 жовтня на 1 жовтня.

Закон набирає чинності 30.07.2023.

2. Ухвалено закон щодо верифікації відомостей про пацієнта

29 червня 2023 року Верховна Рада ухвалила Закон України [«Про внесення змін до деяких законів України щодо верифікації відомостей в окремих системах та реєстрах»](#). Закон передбачає оновлення відомостей та верифікацію даних про пацієнтів – фізичних осіб між Електронною системою охорони здоров'я, Єдиним державним демографічним реєстром, Державним реєстром актів цивільного стану громадян та Державним реєстром фізичних осіб – платників податків. Окрім того, було визначено перелік відомостей про фізичних осіб, що обробляються та верифікуватимуться між зазначеними ресурсами, – зокрема, це особисті дані (ім'я, дата народження/смерті, реквізити паспортного документа, інформація про податковий номер тощо) та дані про особливий статус пацієнта. Процедура відбуватиметься з дотриманням вимог Закону України «Про захист персональних даних».

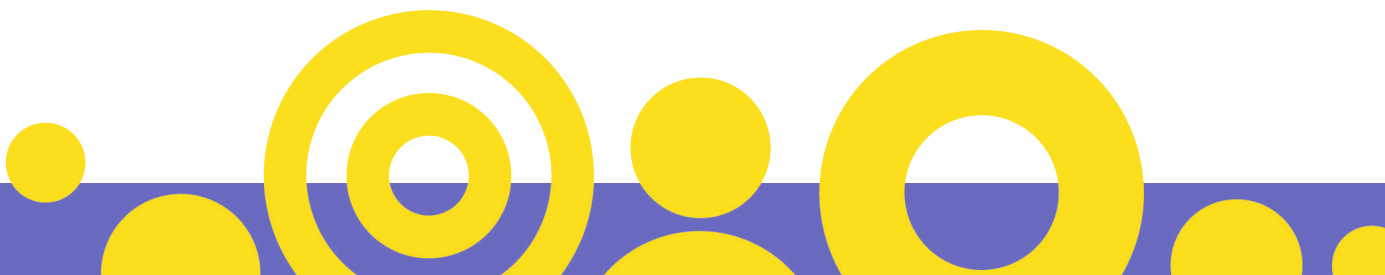
Закон набирає чинності 21.07.2023.

3. Розширено перелік підстав для звільнення з військової служби у період війни

21 липня 2023 року набув чинності Закон України [«Про внесення змін до статті 26 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» щодо розширення підстав звільнення з військової служби деяких категорій громадян в період воєнного стану»](#).

Зміни внесено до [статті 26](#) «Звільнення з військової служби». До неї додано інформацію про додаткові підстави для звільнення з військової служби під час воєнного стану військовослужбовців, які проходять військову службу за призовом під час мобілізації, та військовослужбовців, які проходять військову службу за контрактом. Таких військовослужбовців може бути звільнено з військової служби, «якщо їхні близькі родичі (чоловік, дружина, син, донька, батько, мати, дід, баба або рідний (повнорідний, неповнорідний) брат чи сестра) загинули або пропали безвісти під час здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, а також під час забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії проти України під час дії воєнного стану».

Закон набирає чинності 21.07.2023.

4. Внесено зміни до оподаткування, що набирають чинності з 1 серпня 2023 року

30 червня 2023 року парламент ухвалив Закон України [«Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо особливостей оподаткування у період дії воєнного стану»](#). З 1 серпня 2023 року обмежено дію окремих норм Податкового кодексу України, запроваджених на період до припинення або скасування воєнного стану на території України. Зокрема, на платників податків очікують такі зміни:

- 1) Скасовано можливості для ФОП та юридичних осіб бути платниками єдиного податку III групи із застосуванням ставки єдиного податку у розмірі 2% від суми доходу. Водночас платники матимуть право подати заяву про відмову від застосування 2% ЄП та вказати, на яку систему оподаткування вони бажають перейти. Без подання такої заяви вони автоматично переводитимуться на систему, за якою платили податки до обрання спрощеної системи.
- 2) ФОП – платники єдиного податку I та II груп знову повинні сплачувати єдиний податок, окрім тих ФОП, чия податкова адреса входить до територій бойових дій або тимчасово окупованих територій України.
- 3) Відновлено планові документальні перевірки для платників податків, чий бізнес належить до сфери виробництва та/або реалізації підакцизної продукції, організації та проведення азартних ігор в Україні (гральний бізнес), надання фінансових чи платіжних послуг.
- 4) Запроваджено планові документальні перевірки платників податку за виключним переліком, визначеним законом.
- 5) Позапланові документальні перевірки дозволено лише з окремих підстав.
- 6) Відновлено штрафні санкції за порушення податкового законодавства і правильності нарахування, обчислення та сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

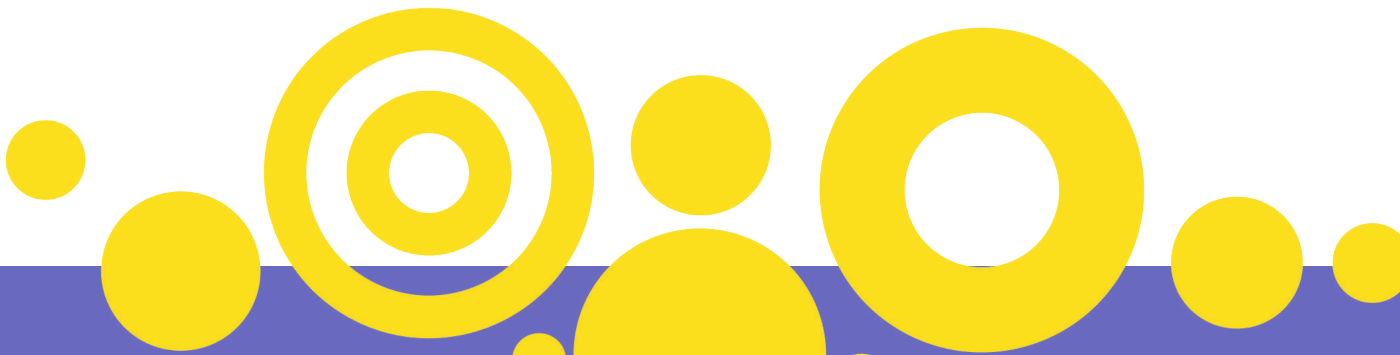
Окрім вищезазначених, закон передбачає й інші зміни.

Закон набирає чинності 01.08.2023.

5. Ухвалено закон, який дає вагітним жінкам можливість самостійно визначати дату початку відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами

13 липня 2023 року Верховна Рада України ухвалила Закон України [«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо особливостей використання відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами»](#). Змінами передбачено, що за бажанням жінки, в якій немає медичних протипоказань, частину відпустки тривалістю 70 календарних днів, передбачену для використання до пологів, може бути перенесено й використано частково або повністю після пологів, починаючи з дня пологів. При цьому загальна тривалість відпустки не може перевищувати сумарно 126 календарних днів (140 календарних днів – у разі народження двох і більше дітей та в разі ускладнення пологів).

Закон набирає чинності 29.07.2023.

6. Продовжено дію воєнного стану та загальної мобілізації

26 липня 2023 року Президент України зареєстрував у Верховній Раді України законопроекти [№9532](#) та [№9533](#). Ці документи продовжують воєнний стан та загальну мобілізацію з 18 серпня ще на 90 діб, тобто до 15 листопада 2023 року.

27 липня 2023 року парламент підтримав ці законопроекти за основу та в цілому.

Законопроекти направлено на підпис Президенту України 04.08.2023.

Вони наберуть чинності після підписання Президентом України та офіційного опублікування.

7. Запроваджено адміністративну відповідальність за порушення порядку підготовки водіїв

13 липня 2023 року парламент ухвалив Закон України [«Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо запровадження адміністративної відповідальності у сфері підготовки та допуску водіїв до керування транспортними засобами»](#). Зокрема, змінами передбачено, що за порушення порядку підготовки, перепідготовки й підвищення кваліфікації водіїв транспортних засобів будуть відповідати інструктори, екзаменатори та контрольні органи. Розмір штрафів може становити від п'ятисот до трьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Також зміни внесено до [статті 15](#) Закону України «Про дорожній рух». Зміни дають можливість самостійно опанувати зміст теоретичного модуля типової навчальної програми підготовки водіїв.

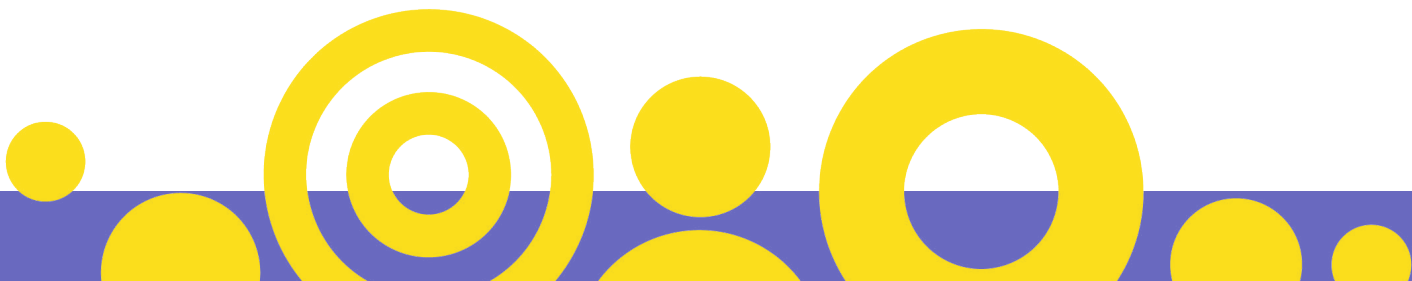
Зміни набирають чинності 29.07.2023.

8. Ухвалено закон про порядок вирішення окремих питань адміністративно-територіального устрою України

28 липня 2023 року Верховна Рада України ухвалила в другому читанні та в цілому проект [Закону про дерадянізацію порядку вирішення окремих питань адміністративно-територіального устрою України](#). Цей закон визначає порядок утворення, ліквідації, встановлення і зміни меж адміністративно-територіальних одиниць, їхнього найменування та перейменування, зміни категорій населених пунктів та вирішення інших питань адміністративно-територіального устрою України. Нормами цього закону передбачено, що містом вважатиметься населений пункт із компактною багатоповерховою забудовою та населенням не менше 10 тис. осіб.; селищем вважатиметься населений пункт із садибною забудовою та населенням понад 5 тис. осіб.; селом — населений пункт із садибною забудовою та населенням менш як 5 тис. осіб. У законі вжито нове поняття — «поселення». Відповідно до проекту, це компактне місце проживання людей за межами населеного пункту, яке не має сталого складу населення й не віднесене до категорії населених пунктів.

Громадське обговорення обов'язково проводиться у разі утворення чи зміни категорії населеного пункту, утворення чи ліквідації районів у містах, включення поселень до складу населеного пункту.

Закон ухвалено 28.07.2023.

9. Ухвалено закон щодо захисту права власності дітей

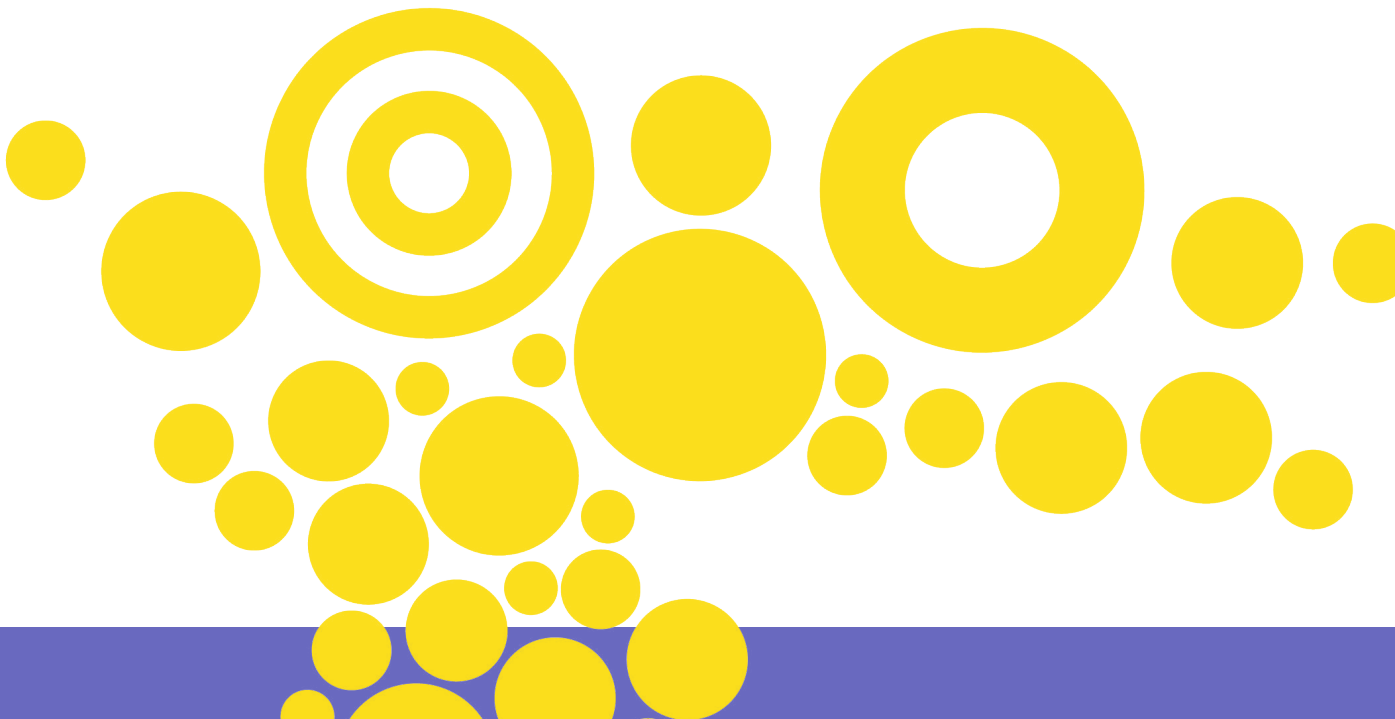
14 липня 2023 року Верховна Рада України ухвалила Закон України [«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення захисту права власності та інших речових прав на нерухоме майно, що належать дітям та підопічним особам»](#). Зокрема, розширено перелік правочинів та інших дій щодо належного дитині чи підопічному майнового права або нерухомого майна, згоду на відчуження чи на вчинення інших юридично значущих дій, щодо яких батьки (усиновлювачі) або опікуни обов'язково мають отримати згоду органу опіки та піклування. Батьки або інші законні представники не мають права без законного дозволу органу опіки та піклування:

- 1) відмовитися від прав на майно малолітньої дитини, у тому числі від речових прав на нерухоме майно, що підлягають державній реєстрації;
- 2) видавати письмові зобов'язання від імені малолітньої дитини;
- 3) вчиняти правочини щодо об'єкта житлової нерухомості та/або земельної ділянки, де розміщено такий об'єкт, власником або користувачем яких є малолітня дитина; відчуження (в тому числі шляхом міни чи внесення (передачі) до статутного (складеного) капіталу (пайового фонду) юридичної особи або як вступного, членського та/або цільового внеску члена кооперативу), поділу, виділу нерухомого майна, об'єкта незавершеного будівництва, майбутнього об'єкта нерухомості, іншого цінного майна, зокрема транспортних засобів, власником якого є малолітня дитина.

Державний реєстратор зобов'язаний перевіряти наявність дозволу органу опіки та піклування на відмову від права власності на нерухоме майно, об'єкт незавершеного будівництва, майбутній об'єкт нерухомості, власником якого є малолітня дитина або неповнолітня особа, чи дозволу на внесення такого майна до статутного (складеного) капіталу (пайового фонду) юридичної особи або як вступного, членського та/або цільового внеску члена кооперативу.

Закон повернуто з підписом від Президента України 04.08.2023.

Закон набирає чинності через два місяці з дня його опублікування.

10. Розширено перелік категорій військовослужбовців, визнаних особами з інвалідністю, отриманою внаслідок війни

13 липня 2023 року Верховна Рада України ухвалила Закон України [«Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення соціального захисту військовослужбовців, які під час виконання обов'язків військової служби стали особами з інвалідністю внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, одержаних під час завданих у період військової агресії Російської Федерації проти України з 24 лютого 2022 року по відповідних військових частинах та навчальних закладах ракетних, артилерійських, авіаційних ударів, та членів сімей таких загиблих \(померлих\) осіб»](#). Цей закон розширив перелік категорій військовослужбовців, яких визнано особами з інвалідністю внаслідок війни. Військовослужбовців, які з 24 лютого 2022 року під час виконання обов'язків військової служби у військових частинах, у вищих військових навчальних закладах, закладах вищої освіти, які мають у своєму складі військові інститути, факультети військової підготовки, кафедри військової підготовки чи відділення військової підготовки, отримали поранення, контузію, каліцтво або захворювання, що призвели до інвалідності, внаслідок завданих у період військової агресії Російської Федерації проти України з 24 лютого 2022 року по відповідних військових частинах та навчальних закладах\закладах освіти ракетних, артилерійських, авіаційних ударів, визнано особами з інвалідністю внаслідок війни.

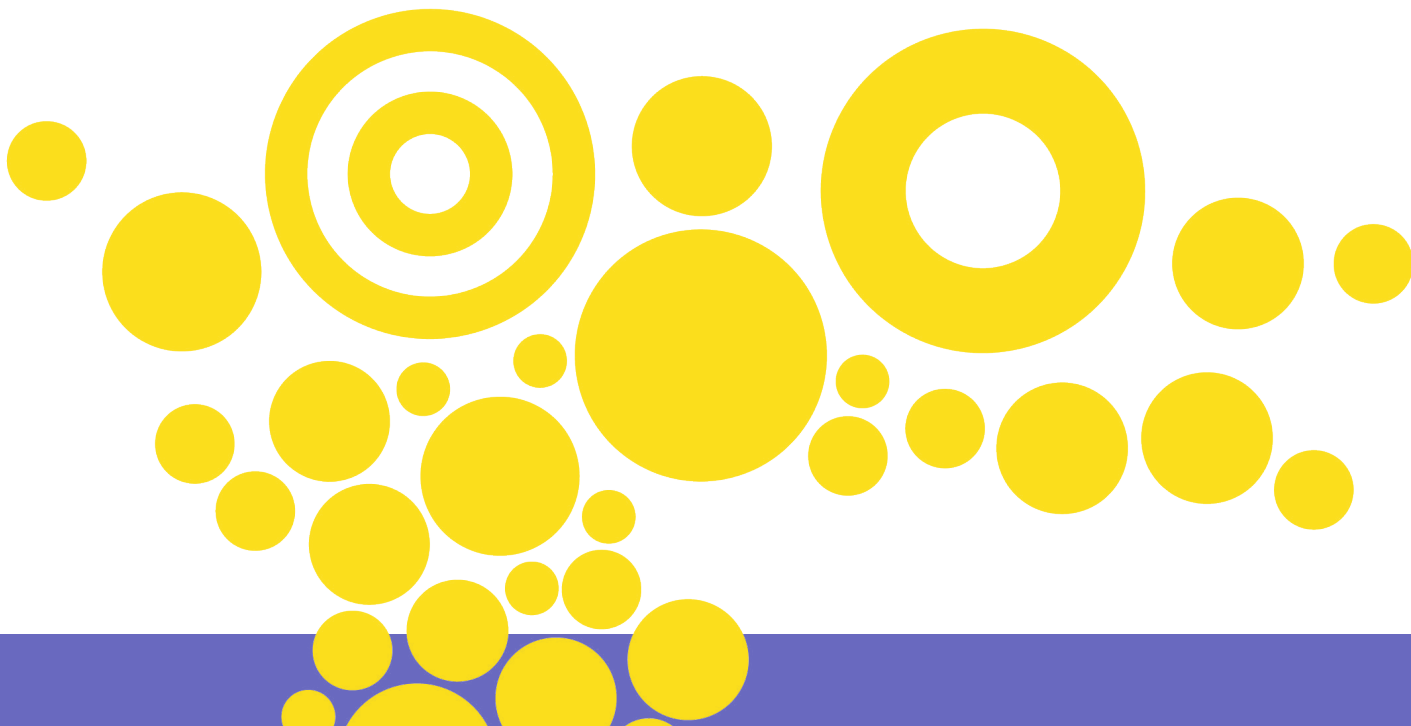
14.07.2023 закон направлено на підпис Президенту України.

11. Внесено зміни до деяких законодавчих актів України щодо застосування санкцій

13 липня 2023 року парламент ухвалив Закон України [«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо застосування санкцій»](#), яким вніс зміни до [Закону України «Про санкції»](#). Зміни передбачають створення Державного реєстру санкцій з метою надання публічного доступу до актуальної та достовірної інформації про всіх суб'єктів, щодо яких застосовано персональні санкції відповідно до цього закону.

Окрім того, законом визначено, що справи про застосування санкції у вигляді стягнення активів на користь держави вирішує колегія у складі трьох суддів Вищого антикорупційного суду протягом 30 днів з дня надходження позовної заяви до суду.

Закон набирає чинності 29.07.2023, окрім підпункту 2 пункту 3 розділу I, який буде введено в дію з дня початку функціонування Державного реєстру санкцій, але не пізніше шести місяців з дня набрання чинності цим законом.

Постанови та розпорядження Кабінету Міністрів України

1. Затверджено порядок підвищення кваліфікації працівників у державних органах на деокупованих територіях

24 червня 2023 року Кабінет Міністрів України постановою [№ 649](#) затвердив [Порядок](#) реалізації експериментального проекту щодо підвищення кваліфікації керівних працівників і спеціалістів державного управління та інших осіб, які виявили бажання працювати в державних органах на деокупованих територіях України. Згідно з постановою:

- 1) координатором експериментального проекту є міністерство економіки;
- 2) учасником експериментального проекту є Київський національний університет імені Тараса Шевченка;
- 3) у експериментальному проекті беруть участь керівні працівники та спеціалісти державного управління (з дати набрання чинності цією постановою), а також усі, хто виявив бажання працювати в державних органах на деокупованих територіях України (з 1 січня 2024 року).

Програми навчання виконуються за очною або дистанційною формою здобуття освіти. Форми здобуття освіти можуть поєднуватися. Строк навчання – один місяць.

Експериментальний проект реалізовуватиметься протягом дії воєнного стану і 12 місяців з дня його припинення чи скасування в Україні, але не більше двох років.

Постанова набирає чинності 30.06.2023.

2. Скасовано карантин, введений у зв'язку з пандемією COVID-19

27 червня 2023 року постановою [№ 651](#) уряд скасував з 24 години 00 хвилин 30 червня 2023 року карантин, встановлений на всій території України з метою запобігання поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2. Відповідно, скасовано й передбачені податковим та митним кодексами пільги на перелік лікарських засобів і медичних виробів, затверджених постановою Кабінету Міністрів від 20.03.2020 № 224 та необхідних для подолання пандемії.

Крім того, постанова передбачає, що обов'язкова базова норма оплати комунальних послуг для отримання субсидії залишиться на рівні 15% від середньомісячного сукупного доходу домогосподарства до завершення воєнного стану в Україні і протягом одного місяця потому. З 1 числа місяця, що настає за місяцем завершення карантину та/або воєнного стану в Україні, базова норма плати за послуги становитиме 20 відсотків середньомісячного сукупного доходу домогосподарства.

Постанова набирає чинності 30.06.2023.

3. Внесено зміни до порядку проведення атестації робочих місць за умовами праці

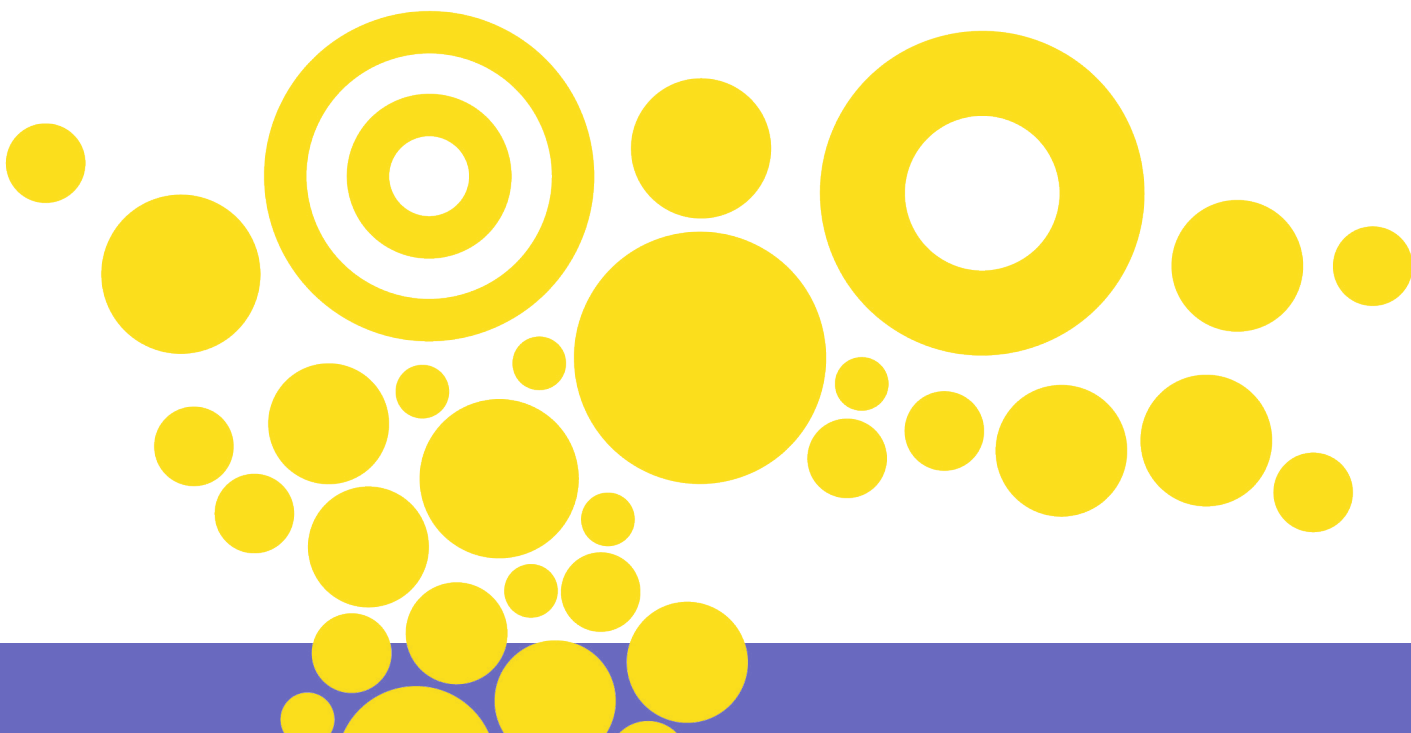
30 червня 2023 року уряд постановою [№ 660](#) вніс зміни до [пункту 4](#) Порядку проведення атестації робочих місць за умовами праці, затвердженого постановою КМУ від 01.08.1992 № 442. Встановлено, що атестацію, строк проведення якої припадає на період воєнного стану, за рішенням роботодавця, яке він погодив із профспілкою, проводять протягом 6 місяців з дня припинення чи скасування воєнного стану. Результати атестації, яку провели до введення воєнного стану, діятимуть та використовуватимуться в період його дії та протягом 6 місяців з дня його припинення чи скасування.

Постанова набирає чинності 06.07.2023.

4. Внесено зміни до порядку реалізації експериментального проекту закупівель вітчизняних безпілотників

4 липня 2023 року уряд ухвалив постанову [№ 679](#), якою вніс зміни до постанови від 24.03.2023 [№ 256](#) «Про реалізацію експериментального проекту щодо здійснення оборонних закупівель безпілотних систем вітчизняного виробництва». Зміни передбачають, що на період реалізації експериментального проекту вітчизняні виконавці державного контракту на виготовлення та поставку безпілотних систем не погоджують звіти про цільове використання товарів, ввезених на митну територію України із звільненням від оподаткування, передбаченого [пунктом 5](#) Порядку ввезення, першого постачання та цільового використання товарів, визначених частиною восьмою статті 287 Митного кодексу України, для використання у виробництві товарів оборонного призначення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 березня 2016 р. № 170, окрім випадків, коли у зазначеного державного замовника створено представництво державного замовника у сфері оборони.

Постанова набирає чинності 06.07.2023.

5. Внесено зміни до порядку державної реєстрації заповітів, спадкових договорів і спадкових справ

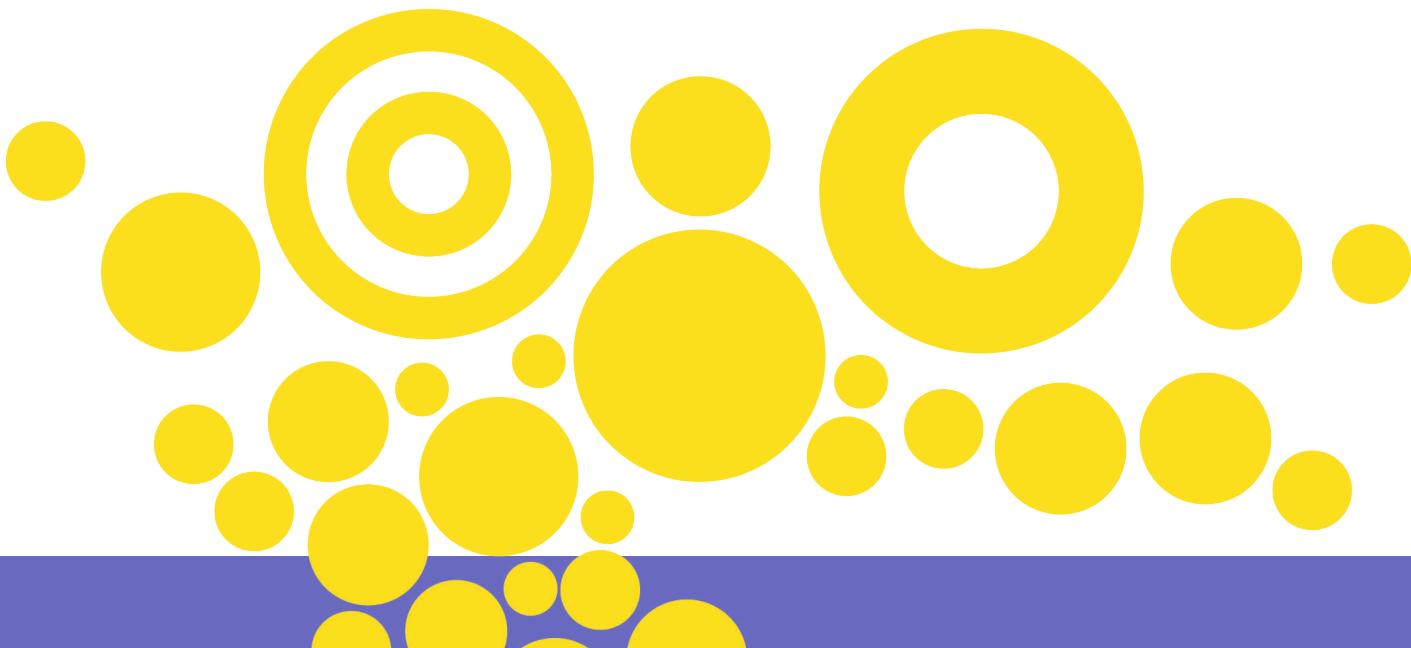
4 липня 2023 року Кабінет Міністрів постановою [№ 680](#) вніс зміни до постанови від 11 травня 2011 р. [№ 491](#) «Про затвердження Порядку державної реєстрації заповітів і спадкових договорів у Спадковому реєстрі». Назву порядку змінено на [«Порядок державної реєстрації заповітів, спадкових договорів і заведених спадкових справ у Спадковому реєстрі»](#) (далі – Порядок). Встановлено, що Порядок визначає процедуру державної реєстрації заповітів, спадкових договорів, посвідчених в Україні, посвідчених (складених та/або прийнятих на зберігання) та зареєстрованих в іноземних державах згідно з Конвенцією про запровадження системи реєстрації заповітів і заведених спадкових справ, а також змін до них у Спадковому реєстрі. Порядок доповнено пунктом 6⁻¹ такого змісту: «Державна реєстрація спадкових справ, а також змін до них здійснюється шляхом внесення до Спадкового реєстру відомостей щодо:

- спадкодавця;
- номери спадкової справи, дати та місця її заведення, місця зберігання (номера, дати та місця продовження провадження спадкової справи, яка заведена на заміну (у разі продовження провадження спадкової справи), зміни місця зберігання);
- видачі свідоцтва про право на спадщину;
- визнання свідоцтва про право на спадщину недійсним (вид, дата та номер документа, на підставі якого свідоцтво про право на спадщину визнане недійсним, найменування суду (видавець);
- додаткових відомостей;
- реєстратора».

Пункт 7 Порядку доповнено нормою, відповідно до якої реєстратори вносять дані про заведені спадкові справи й зміни до них до Спадкового реєстру на підставі перших заяв щодо спадкового майна, що свідчать про волевиявлення спадкоємців, виконавців заповіту, людей, зацікавлених в охороні такого майна, або на підставі вимоги кредиторів, та заяв про зміну місця зберігання спадкової справи чи про продовження провадження спадкової справи.

Крім того, постанову Кабінету Міністрів України від 15.04.2015 [№ 210](#) «Про затвердження Порядку реєстрації деяких спадкових справ у Спадковому реєстрі» визнано такою, що втратила чинність.

Постанова набирає чинності 06.07.2023.

6. Продовжено виплату деяких видів державної соціальної допомоги на період воєнного стану

7 липня 2023 року Кабінет Міністрів України постановою [№ 689](#) вніс зміни до постанови від 07.03.2022 [№ 214](#). Зміни передбачають, що на період воєнного стану та протягом одного місяця після його припинення чи скасування буде продовжено виплату державної соціальної допомоги на дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, в тому числі дітей з інвалідністю, а також виплату грошового забезпечення батькам-вихователям і прийомним батькам за надання соціальних послуг у дитячих будинках сімейного типу та прийомних сім'ях за принципом «гроші ходять за дитиною», припинену в період воєнного стану людям, які тимчасово перебувають за кордоном, унаслідок ненадання документів про:

- 1) повторний огляд дитини з інвалідністю, строк якого припав на період воєнного стану, – виплату буде продовжено на підставі інформації з банку даних про дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, і сім'ї потенційних усиновлювачів, опікунів, піклувальників, прийомних батьків, батьків-вихователів про місце перебування таких осіб з урахуванням положень [пункту 3](#) постанови Кабінету Міністрів України від 8 березня 2022 р. № 225 «Деякі питання порядку проведення медико-соціальної експертизи на період дії воєнного стану на території України»;
- 2) підтвердження навчання дитини, яка досягла 18-річного віку, – виплату буде продовжено на підставі:
  - копії (сканкопії/фотокопії) довідки закладу освіти в разі навчання дитини за денною формою здобуття освіти в закладах загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти (в разі навчання в іноземному закладі освіти – з перекладом на українську мову), наданої до відповідного структурного підрозділу з питань соціального захисту;
  - інформації з банку даних про дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, і сім'ї потенційних усиновлювачів, опікунів, піклувальників, прийомних батьків, батьків-вихователів про місце перебування таких осіб.

Відповідні виплати буде продовжено з дня, наступного за днем, з якого їх було припинено.

Постанова набирає чинності 11.07.2023.

7. Внесено зміни до порядку виплати грошової допомоги постраждалим від підриву греблі Каховської ГЕС

7 липня 2023 року Кабінет Міністрів України ухвалив постанову [№ 691](#), якою вніс зміни до [Порядку](#) надання одноразової матеріальної грошової допомоги постраждалому населенню внаслідок підриву Російською Федерацією греблі Каховської гідроелектростанції. Відповідно до змін, постраждали внаслідок підриву греблі Каховської ГЕС відтепер можуть отримати одноразову матеріальну грошову допомогу незалежно від того, чи зареєстровані вони як ВПО і чи отримують щомісячні виплати на проживання. Крім того, постанова передбачає, що засобами Єдиної інформаційної системи соціальної сфери буде проведено перевірку людей, які претендують на призначення такої допомоги. У разі встановлення факту перебування таких людей за кордоном протягом понад 30 календарних днів поспіль станом на 5 червня 2023 року матеріальна грошова допомога не призначатиметься.

Постанова набирає чинності 11.07.2023.

8. Затверджено порядок встановлення факту безпосередньої участі цивільних осіб у захисті України для надання відповідних статусів

7 липня 2023 року Кабінет Міністрів України ухвалив постанову [№ 685](#), якою затвердив [Порядок](#) встановлення факту безпосередньої участі у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держав у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, деяких категорій осіб відповідно до [Закону України](#) «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту». Дія цього Порядку поширюється на:

- 1) Людей, які отримали інвалідність унаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання під час безпосередньої участі в заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, у період воєнного стану внаслідок самооборони під час виконання завдань, пов'язаних із запровадженням і здійсненням заходів правового режиму воєнного стану ([пункт 16](#) частини другої статті 7 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»).
- 2) Членів сімей людей, які загинули (зникли безвісти) чи померли внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, отриманих під час безпосередньої участі в заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України ([пункт 6](#) частини першої статті 10⁻¹ Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»).

До членів сімей загиблих (зниклих безвісти), померлих, зазначених в абзаці першому цього підпункту, належать:

- утриманці загиблого (померлого), яким у зв'язку з цим виплачується пенсія;
- батьки;
- один з подружжя, який не одружився вдруге, незалежно від того, виплачується йому пенсія чи ні;
- діти, які не мають (і не мали) своїх сімей;
- діти, які мають свої сім'ї, але отримали інвалідність до досягнення повноліття;
- діти, обоє батьків яких загинули або зникли безвісти.

Рішення про встановлення відповідного факту ухвалює міжвідомча комісія, яку утворює Мінветеранів. Для встановлення факту безпосередньої участі у відповідних заходах вищезазначені люди (або їхні законні представники чи вповноважені особи) подають особисто чи надсилають поштою на адресу Мінветеранів письмову заяву про встановлення факту безпосередньої участі у відповідних заходах за формою згідно з [3 додатком](#).

Міжвідомча комісія розглядає подані документи, надсилає за потреби необхідні запити за підписом її голови, уточнює інформацію про людей, яких стосуються подані документи, заслуховує пояснення таких людей, їхніх свідків та представників державних органів і протягом місяця з дня надходження документів (уточненої інформації) ухвалює рішення про встановлення факту безпосередньої участі у відповідних заходах або про відмову у встановленні факту безпосередньої участі в них. Протягом трьох робочих днів після ухвалення комісія подає його Мінветеранів. Після цього Мінветеранів не пізніше ніж через сім робочих днів видає людям, зазначеним у рішенні міжвідомчої комісії, довідку (за формою згідно з [додатком 6](#) до Порядку надання та позбавлення статусу учасника бойових

дій осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення чи у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації в Донецькій та Луганській областях, забезпеченні їх здійснення, у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 р. [№ 413](#)).

У разі ухвалення рішення про відмову у встановленні факту безпосередньої участі у відповідних заходах це питання може бути повторно розглянуто комісією, а рішення — оскаржено в судовому порядку.

Постанова набирає чинності 11.07.2023.

9. Розширено перелік категорій людей, які зможуть отримати статус учасника бойових дій

11 липня 2023 року уряд постановою [№ 701](#) вніс зміни до своєї постанови від 20 серпня 2014 р. [№ 413](#) «Про затвердження Порядку надання та позбавлення статусу учасника бойових дій осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення чи у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації в Донецькій та Луганській областях, забезпеченні їх здійснення, у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України». Згідно з цими змінами, право отримати статус учасника бойових дій мають люди, які з 24 лютого по 25 березня 2022 року брали участь у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, перебуваючи безпосередньо в районах здійснення зазначених заходів, відповідно до [Закону України](#) «Про забезпечення участі цивільних осіб у захисті України» або у складі добровольчих формувань у взаємодії із Збройними Силами, МВС, Держприкордонслужбою, Національною поліцією, Національною гвардією, СБУ та іншими утвореними відповідно до закону військовими формуваннями та правоохоронними органами.

Підставою для надання статусу учасника бойових дій зазначеним людям є довідка за формою, наведеною в [додатку 6](#), видана командиром військової частини Збройних Сил, МВС, Національної поліції, Національної гвардії, Держприкордонслужби, СБУ та інших військових формувань чи правоохоронних органів, про період участі в таких заходах. Якщо такої довідки немає, підставою для надання статусу учасника бойових дій є:

- свідчення (заява) не менш ніж трьох свідків (одним із яких є командир підрозділу, в зоні відповідальності якого перебували людина чи добровольче формування, у складі якого людина брала участь у відповідних заходах), про дати безпосередньої участі в заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, й перебування безпосередньо в районах зазначених заходів;
- для людей, які отримали поранення, контузію чи каліцтво, що унеможливило подальше виконання відповідних завдань (окрім випадків необережного поводження зі зброєю, самокалічення), — свідчення (заява) не менш ніж двох свідків, які брали участь у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією

Російської Федерації проти України, перебуваючи безпосередньо в районах зазначених заходів, про період безпосередньої участі людей, описаних у цьому абзаці, в таких заходах, а також медичні документи, що підтверджують отримання поранення, контузії чи каліцтва під час безпосередньої участі в таких заходах.

Періодом безпосередньої участі людини в заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, вважається період, підтверджений усіма свідками.

Заяву до міжвідомчої комісії подає самостійно людина, яка бажає отримати статус учасника бойових дій, або командир добровольчого формування, у складі якого така людина брала участь у заходах, необхідних для забезпечення оборони України.

Постанова набирає чинності 13.07.2023.

10. Низку урядових постанов визнано такими, що втратили чинність

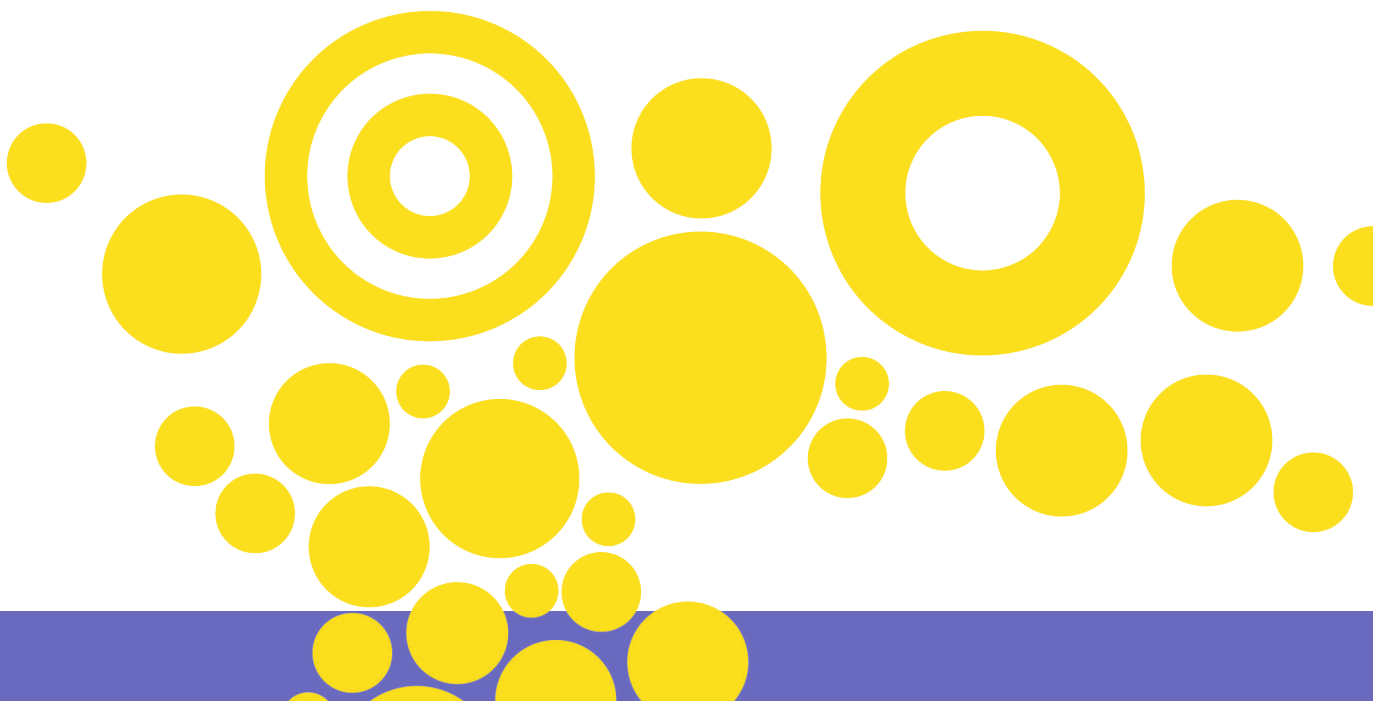
7 липня 2023 року уряд ухвалив постанову [№ 694](#) «Про визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України». [Перелік](#) постанов, що втратили чинність, містить 24 документи. Зокрема, втратила чинність постанова від 25 червня 2001 року № 702, яка регулювала використання коштів, отриманих органами державної влади від надання ними послуг, та всі постанови, якими було внесено зміни до неї.

Постанова набирає чинності 12.07.2023.

11. Іноземці, які проходять службу в Національній гвардії за контрактом, отримали право на призначення одноразової грошової допомоги

11 липня 2023 року уряд постановою [№ 697](#) вніс зміни до [Порядку](#) призначення і виплати одноразової грошової допомоги у разі загибелі (смерті), інвалідності або часткової втрати працездатності без встановлення інвалідності військовослужбовців, військовозобов'язаних та резервістів, які призвані на навчальні (або перевірочні) та спеціальні збори чи для проходження служби у військовому резерві. Відповідно до змін, дія цього Порядку поширюється на іноземців та осіб без громадянства, які на законних підставах проходять військову службу в Національній гвардії за контрактом.

Постанова набирає чинності 13.07.2023.

12. Аптекам заборонили вказувати рівень цін на вивісках і порівнювати себе з конкурентами

11 липня 2023 року уряд ухвалив постанову [№ 699](#), якою вніс зміни до Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової та роздрібною торгівлі лікарськими засобами, імпорту лікарських засобів (крім активних фармацевтичних інгредієнтів). На вивісці та зовнішніх рекламних конструкціях аптечного закладу дозволено, крім використання позначення виду аптечного закладу, зазначати найменування ліцензіата, аптечного закладу та/або торговельної марки, що належить ліцензіату на законних підставах, за умови, що таке найменування не містить:

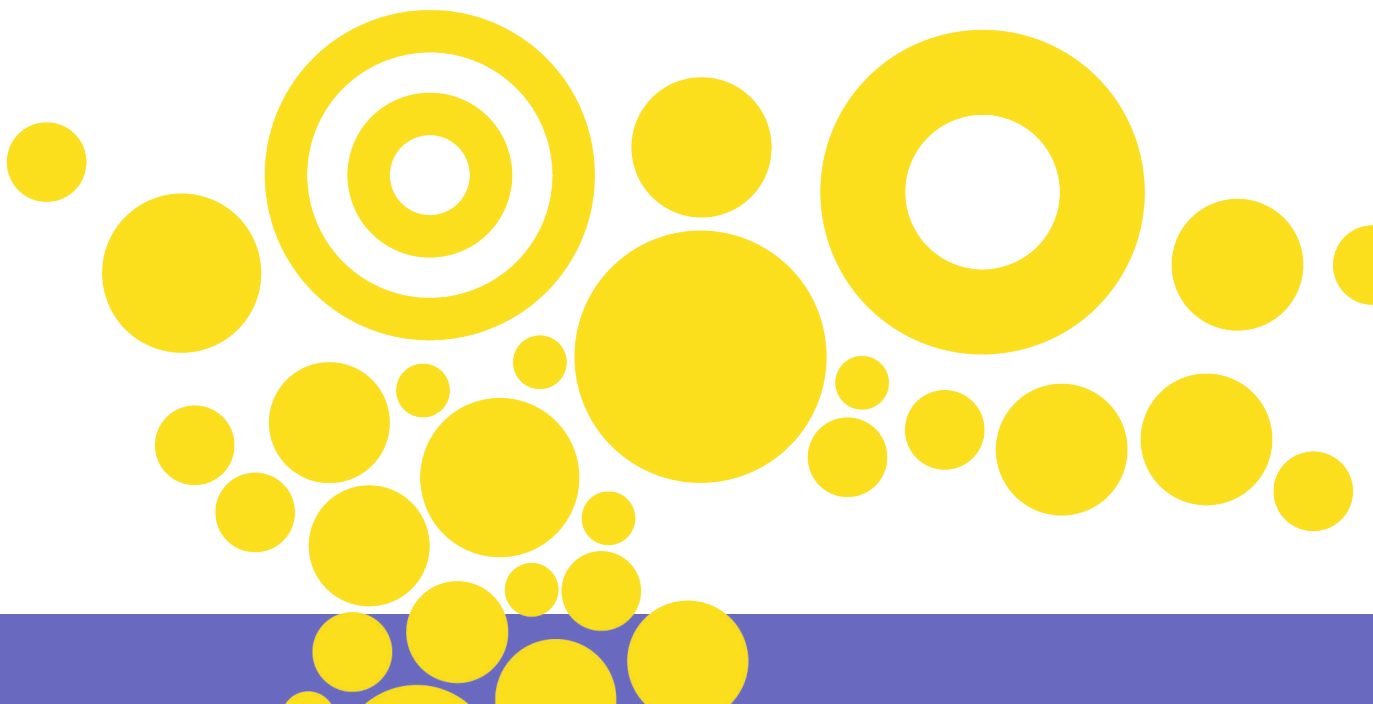
- вказівок на рівень чи іншу ознаку цін, яка може вплинути на наміри споживача щодо придбання товарів у такому закладі;
- інформації про орієнтованість аптечного закладу на обслуговування певних соціальних груп населення, що може вводити споживача в оману;
- порівнянь з іншими аптечними закладами.

Постанова набирає чинності 13.07.2023.

13. Нотаріуси отримали доступ до Єдиного державного демографічного реєстру

11 липня 2023 року уряд ухвалив постанову [№ 700](#), яка затверджує [Порядок](#) доступу нотаріусів до Єдиного державного демографічного реєстру (далі – Реєстр). Цей Порядок визначає механізм надання доступу до Реєстру, а також отримання з нього (для встановлення особи, яка звернулася за вчиненням нотаріальної дії) інформації про дійсність документів, оформлених із застосуванням Реєстру, та відомостей чи інших персональних даних. Доступ до Реєстру матимуть нотаріуси, які пройшли авторизацію в Єдиній державній електронній системі е-нотаріату. Доступ нотаріуса до інформації, що міститься у Реєстрі, та формування довідок із Реєстру згідно з цим Порядком здійснюються безоплатно.

Постанова набирає чинності 14.07.2023.

14. Запроваджено обов'язковий облік артезіанських свердловин та об'єму води, який використовують їхні власники

11 липня 2023 року Кабінет Міністрів України ухвалив постанову [№ 703](#), якою вніс зміни до Порядку державного обліку артезіанських свердловин, облаштування їх засобами вимірювання об'єму видобутих підземних вод і, серед іншого, зафіксував значення терміну «артезіанська свердловина».

Що змінилося?

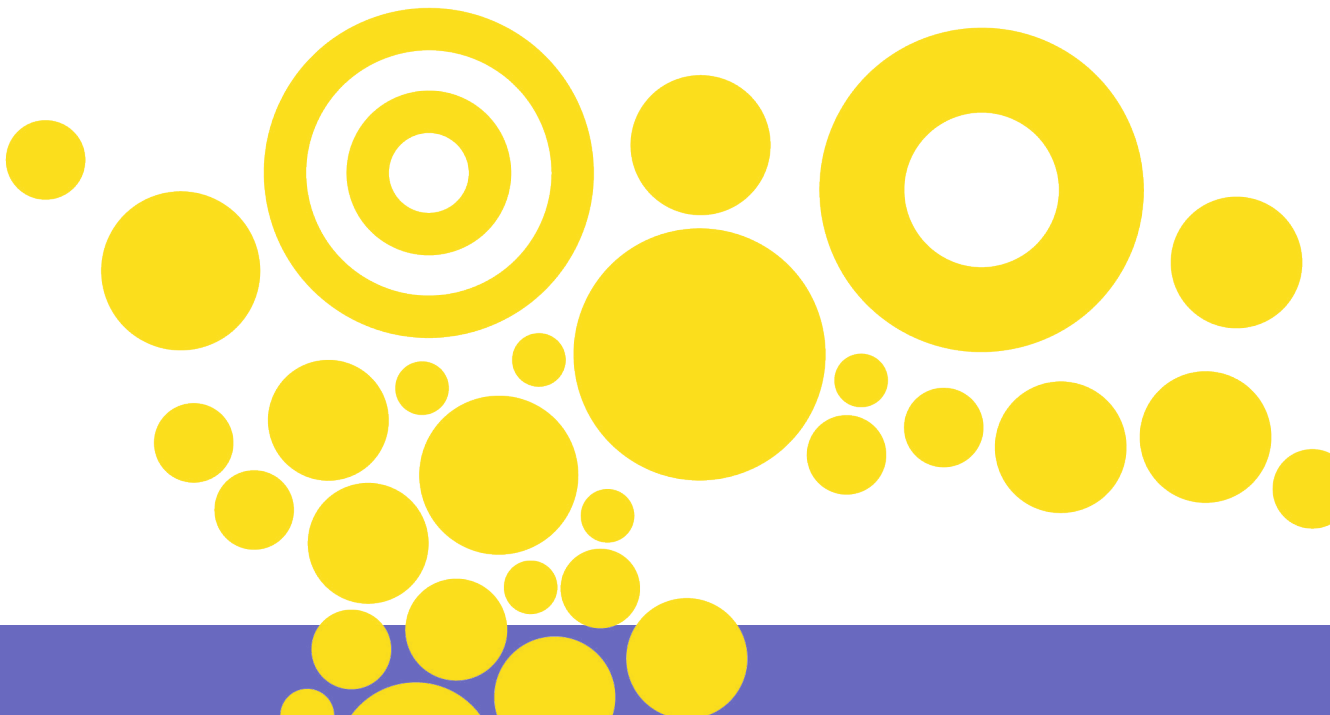
- суб'єкти господарювання, які є власниками або користувачами земельних ділянок, у межах яких розташовані та експлуатуються артезіанські свердловини (далі – водокористувачі) вносять дані з паспортів та описів артезіанських свердловин до 1 грудня поточного року до електронного кабінету надкористувача відповідно до [Положення про електронний кабінет надкористувача](#), затвердженого наказом Міндовкілля від 28 березня 2023 р. № 177;
- водокористувачі зобов'язані облаштувати артезіанські свердловини засобами виміральної техніки, які відповідають вимогам законодавства про метрологію та метрологічну діяльність; експлуатація водокористувачами засобів виміральної техніки повинна відповідати правилам застосування таких засобів, установлених у нормативно-правових актах, і вимогам щодо їхньої експлуатації, встановлених в експлуатаційних документах на такі засоби.

Постанова набирає чинності 13.07.2023.

15. Внесено зміни до порядку використання коштів фонду ліквідації наслідків збройної агресії

11 липня 2023 року постановою [№ 707](#) внесено зміни до [Порядку](#) використання коштів фонду ліквідації наслідків збройної агресії. Спрощено умови виділення коштів фонду на будівництво та відновлення захисних споруд та об'єктів системи передачі. Оператора системи передачі включено до кола заявників, які можуть подавати звернення про виділення коштів фонду. Встановлено, що звернення про виділення коштів фонду на будівництво, ремонт та інші інженерно-технічні заходи із захисту об'єктів системи передачі подаються до Міненерго.

Постанова набирає чинності 14.07.2023.

16. Внесено зміни до порядку надання допомоги на проживання внутрішньо переміщеним особам

11 липня 2023 року уряд ухвалив постанову [№ 709](#) «Деякі питання підтримки внутрішньо переміщених осіб», якою затвердив нову редакцію [Порядку надання допомоги на проживання внутрішньо переміщеним особам](#) (далі – Порядок). 31 липня 2023 року ухвалено постанову [№ 789](#) «Про внесення змін до Порядку надання допомоги на проживання внутрішньо переміщеним особам».

Документи передбачають нові підходи для призначення грошової допомоги внутрішньо переміщеним особам (далі – ВПО). ВПО, які зараз отримують допомогу на проживання, з 1 серпня 2023 року буде автоматично продовжено виплату на 6 місяців, тобто до кінця січня 2024 року. Звертатися з заявою до уповноважених органів не потрібно.

З 1 серпня 2023 року тим ВПО, які вперше звернулися щодо призначення допомоги, її буде призначено на шість місяців. Виплачуватиметься вона щомісяця ВПО або уповноваженій особі в разі недієздатності чи неповнолітності отримувача (далі – уповноважена особа). Розмір допомоги залишається без змін: для осіб з інвалідністю та дітей – 3000 гривень; для інших – 2000 гривень. Допомога призначається на кожну внутрішньо переміщену особу (далі – отримувач), відомості про яку включено до Єдиної інформаційної бази даних про внутрішньо переміщених осіб.

Право на отримання допомоги на проживання мають ВПО:

- які перемістилися (повторно перемістилися) з територій, включених до переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, затвердженого Мінреінтеграції (далі – перелік територій), щодо яких не визначено дати завершення бойових дій (припинення можливості бойових дій) або тимчасової окупації;
- чиє житло зруйноване або непридатне для проживання, якщо інформацію про це внесено до Державного реєстру майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією Російської Федерації проти України (далі – Реєстр пошкодженого та знищеного майна) (за технічної можливості), або якщо орган місцевого самоврядування подав документальне підтвердження факту пошкодження/знищення цього житлового приміщення внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією Російської Федерації.

Крім того, право на цю допомогу мають діти, які народилися у внутрішньо переміщеної особи, якщо відомості про них включено до Єдиної інформаційної бази даних про внутрішньо переміщених осіб.

Водночас з 1 серпня 2023 року перестануть виплачувати допомогу ВПО, які:

- перебувають за кордоном понад 30 календарних днів поспіль (до 30-денного періоду перебування за кордоном не включено дні службового відрядження, оздоровлення дітей, стажування, лікування, реабілітації, підтвердженої відповідними документами, зокрема за запрошенням приймальної сторони, а також дні перебування за кордоном з таких причин, як смерть членів сім'ї особи та її родичів, догляд за хворою дитиною віком до 18 років, перебування у закладах охорони здоров'я, судових та правоохоронних органах, у зв'язку з якими особа не за власним бажанням не могла повернутися з-за кордону та може підтвердити такі обставини документально);
- відбувають покарання в місцях позбавлення волі;
- засуджені за злочини проти основ національної безпеки або оголошені в розшук;
- повернулися до покинутого місця проживання.

Факт перебування ВПО за кордоном протягом 30 календарних днів поспіль Міністерство фінансів перевіряє станом на 15 липня 2023 року. Якщо за результатами цієї перевірки буде з'ясовано, що станом на 15 липня 2023 року ВПО перебували за кордоном понад 30 календарних днів поспіль і не повернулися в Україну станом на 1 серпня 2023 року, виплату допомоги буде припинено.

З 1 листопада 2023 року допомога призначається на шість місяців сім'ї, яка вперше по неї звернулася, та виплачується щомісяця одному з членів цієї сім'ї (далі – уповноважена особа) у такому розмірі: для осіб з інвалідністю та дітей – 3000 гривень; для інших – 2000 гривень.

Допомога призначається на кожного члена сім'ї (далі – отримувач), відомості про якого включено до Єдиної інформаційної бази даних про внутрішньо переміщених осіб.

До складу сім'ї уповноваженої особи входять (незалежно від відомостей щодо включення їх до Єдиної інформаційної бази даних про внутрішньо переміщених осіб):

- чоловік;
- дружина;
- діти;
- прийомні діти;
- діти, які виховуються батьками-вихователями в дитячих будинках сімейного типу;
- усиновлені діти;
- діти, над якими встановлено опіку або піклування;
- діти, які навчаються за денною або дуальною формою здобуття освіти в закладах загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти (зокрема у період між завершенням навчання в одному із зазначених закладів освіти і вступом до іншого закладу або в період між завершенням навчання за одним освітньо-кваліфікаційним рівнем і продовженням навчання за іншим рівнем за умови, що такий період не перевищує чотирьох місяців) до досягнення 23 років і не мають власних сімей;
- діти з інвалідністю після досягнення ними 18-річного віку до визнання їх особами з інвалідністю з дитинства I та II групи;
- повнолітні діти, які не перебувають у шлюбі;
- діти, визнані особами з інвалідністю I та II групи з дитинства або особами з інвалідністю I групи, які проживають разом з батьками;
- непрацездатні батьки чоловіка та дружини, які проживають разом з ними і перебувають на їхньому утриманні у зв'язку з відсутністю власних доходів;
- особа, яка проживає разом з одинокою особою з інвалідністю I групи та доглядає за нею;
- жінка та чоловік, які не перебувають у шлюбі, але проживають однією сім'єю і мають спільних дітей, та/або люди, які встановили у судовому порядку факт проживання однією сім'єю.

Членом сім'ї може вважатися одинока людина, а також неповнолітня дитина, яка не входить до складу сім'ї. З 1 листопада 2023 року для призначення допомоги уповноважена особа подає заяву про надання допомоги на проживання ВПО за затвердженою формою.

Допомога не призначається ВПО, яка вперше по неї звернулася, починаючи з 1 серпня 2023 року, якщо протягом трьох місяців перед зверненням ця особа:

- придбала транспортний засіб (механізм), з року випуску якого минуло менш як п'ять років (крім мопеда або причепа), і не входить до реєстру волонтерів;
- придбала земельну ділянку, нерухомість, оплатила послуги на суму, яка перевищує 100 тисяч гривень, і не входить до реєстру волонтерів;
- має на депозитному рахунку станом на 1 число місяця, з якого призначається допомога, понад 100 тисяч гривень;
- придбала іноземну валюту (крім валюти, отриманої від благодійних організацій або придбаної для оплати медичних (у тому числі реабілітаційних, протезування) соціальних та/або освітніх послуг), а також банківських металів на загальну суму, що перевищує 100 тис. гривень, і не входить до реєстру волонтерів;
- володіє житлом, що розташоване на інших територіях, ніж ті, де ведуться активні (можливі) бойові дії або які є окупованими, якщо на одного члена сім'ї в такому житлі припадає понад 13,65 кв.м.;
- придбала квартиру (будинок) за рахунок коштів, виділених із державного бюджету місцевим бюджетам на виплату певним категоріям населення грошової компенсації за належні житлові приміщення.

ВПО, які перебували та перебувають на повному державному утриманні в будинку дитини, дитячому будинку, дитячому будинку-інтернаті, психоневрологічному інтернаті, будинку-інтернаті для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю, спеціальному будинку-інтернаті системи соціального захисту населення, школі-інтернаті чи закладі спеціалізованої освіти військового (військово-спортивного) спрямування, а також ВПО, які звертаються по допомогу на проживання та відбувають покарання в місцях позбавлення волі, також позбавлено права на отримання допомоги на проживання.

Якщо станом на дату звернення по допомогу ВПО перебувала за межами території України більш як 30 календарних днів поспіль, допомогу їй не призначають.

Також допомогу не буде призначено особі, яка зареєструвала/задекларувала місце свого проживання в житлі що зруйноване або пошкоджене внаслідок бойових дій, спричинених військовою агресією Російської Федерації, після встановлення факту їхнього пошкодження чи руйнування.

Рішення органу соціального захисту населення щодо відмови у призначенні допомоги може бути оскаржено в Нацсоцслужбі чи у суді.

Порядок зобов'язує ВПО протягом 14 календарних днів після виникнення змін, які впливають на право отримання допомоги, поінформувати про це засобами поштового/електронного зв'язку орган соціального захисту населення, уповноважену особу виконавчого органу сільської, селищної, міської ради або центр надання адміністративних послуг.

Якщо під час отримання допомоги настав строк повторного огляду особи з інвалідністю медико-соціальною експертною комісією, допомога продовжує надаватися протягом трьох місяців з дня закінчення строку дії довідки зазначеної комісії. Люди, які проживають на території, зазначеній у переліку територій, на яких медико-соціальні експертні комісії тимчасово не виконують своїх повноважень, продовжують отримувати допомогу незалежно від строку закінчення дії довідки медико-соціальної експертної комісії.

На другий шестимісячний період допомогу автоматично буде призначено, якщо:

- середньомісячний сукупний дохід на одного отримувача протягом періоду врахування доходів не перевищує чотирьох розмірів прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, станом на 1 січня року ухвалення рішення про призначення допомоги на другий шестимісячний період;
- у складі отримувачів є люди працездатного віку, які доглядають за дітьми до досягнення ними шестирічного віку (включно), люди, які мають трьох і більше дітей віком до 18 років і доглядають за ними, особи з інвалідністю, люди, які доглядають за особами з інвалідністю I групи, дітьми з інвалідністю віком до 18 років, особами з інвалідністю I чи II групи внаслідок психічного розладу або особами, які досягли 80-річного віку, а також люди, які надають соціальні послуги та отримують за це компенсацію, або студенти, які навчаються за денною або дуальною формою здобуття освіти в закладах загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти й не зареєстровані в гуртожитках;
- у складі отримувачів є непрацююча працездатна людина, яка протягом перших шести місяців отримання допомоги сприяла своїй економічній самостійності (працевлаштувалася/зареєструвалася в центрі зайнятості як безробітна, зареєструвалася як фізична особа — підприємець або отримала допомогу на здобуття економічної самостійності / мікрогрант на створення або розвиток власного бізнесу / ваучер на навчання) та середньомісячний дохід якої протягом періоду врахування доходів не перевищує трьох розмірів прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, станом на 1 січня року, в якому ухвалюється рішення про допомогу на другий шестимісячний період;
- уповноважена особа / отримувач втратили працездатність, у тому числі досягли пенсійного віку та отримують пенсію, розмір якої не перевищує трьох розмірів прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, станом на 1 січня року, в якому призначається допомога.

21.

Загальний строк отримання допомоги не може перевищувати 12 місяців з місяця її призначення.

У разі зміни майнового стану, яка може вплинути на наявність права на отримання допомоги на проживання, внаслідок звільнення з місця роботи чи зменшення розміру оплати праці уповноважена особа може звернутись із відповідною заявою до органу соціального захисту населення для перерахунку допомоги.

Заяву на призначення допомоги на проживання ВПО можуть подати через державні органи (органи соціального захисту населення, виконавчі органи рад, ЦНАПи) або через портал «Дія». Подавач заяви несе відповідальність за достовірність інформації, зазначеної у цій заяві.

Для встановлення права на призначення/продовження виплати допомоги уповноваженій особі / отримувачу Міністерство соціальної політики та Міністерство фінансів перевіряють інформацію в заяві. Після успішної перевірки допомога продовжується автоматично. Повідомлення про ухвалені рішення та порядок його оскарження надсилаються (за технічної можливості) із застосуванням засобів електронного сповіщення Єдиної системи засобами мобільного зв'язку, або їх надсилає орган соціального захисту населення, який призначає допомогу на проживання, з використанням засобів поштового/електронного зв'язку.

З 1 серпня 2023 року територіальні органи Національної соціальної сервісної служби розпочнуть перевірки фактичного місця проживання/перебування ВПО. Людину, яку перевіряють, мають сповістити про перевірку не менш як за два календарних дні до її проведення телефоном або за допомогою іншого доступного засобу зв'язку, який забезпечує фіксацію повідомлення чи виклику. Якщо ця людина повідомила про свою відсутність у зв'язку з перебуванням у родичів, у відпустці тощо, перевірка відкладається на

два тижні. Якщо під час проведення перевірки фактичного місця проживання/перебування ВПО їх не було виявлено за фактичним місцем проживання/перебування, посадові особи, які провели перевірку, складають відповідний акт і в день проведення перевірки інформують людину, щодо якої проведено перевірку, про необхідність у строк до 14 робочих днів прибути до органу соціального захисту населення за місцем перебування на обліку для ідентифікації та подання заяви в довільній формі щодо відсутності змін в адресі місця фактичного проживання/перебування. Інформування здійснюється телефоном або за допомогою іншого доступного засобу зв'язку, який забезпечує фіксацію повідомлення чи виклику.

Якщо причини відсутності отримувача за місцем проживання/перебування обґрунтовано й документально підтверджено, отримувач може подати органу соціального захисту населення заяву про поновлення виплати допомоги з підтверджувальними документами (щодо службового відрадження, оздоровлення дітей, стажування, навчання, лікування, реабілітації, хвороби, смерті членів сім'ї та родичів тощо)

Постанова набирає чинності 15.07.2023, окрім [пунктів 2 і 3](#) змін, затверджених цією постановою, які набирають чинності з 1 серпня 2023 року.

17. Внесено зміни до порядку бронювання військовозобов'язаних на період мобілізації та на воєнний час

11 липня 2023 року Кабінет Міністрів України ухвалив постанову [№ 743](#), якою вніс зміни до процедури бронювання військовозобов'язаних на період мобілізації та на воєнний час. Зміни внесено до Порядку бронювання військовозобов'язаних за списком військовозобов'язаних під час дії воєнного стану та до [Порядку та критеріїв визначення підприємств, установ і організацій, які є критично важливими для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період](#). Передбачено, що звернення підприємств, установ та організацій щодо визначення їх критично важливими має бути розглянуто відповідним державним органом у строк не більше ніж 10 робочих днів з дня його отримання. Крім того, зміни передбачають, що:

- суму єдиного соціального внеску відтепер буде враховано в одному з критеріїв для визначення підприємства критично важливим. Нагадаємо, що критерій передбачає сплату підприємством протягом звітного податкового року податків, зборів і платежів (окрім митних) на суму понад 1,5 млн. євро.
- підприємства паливно-енергетичного комплексу, казенні підприємства пробірного контролю та підприємства, які забезпечують надання послуг і виконання робіт з експлуатації та комплексного обслуговування майна органів державної влади, ветеринарної медицини й житлово-комунального господарства може бути визнано критично важливими в разі відповідності двом або більше критеріям;
- до визначення кількості військовозобов'язаних, які підлягають бронюванню і працюють в органах місцевого самоврядування та в державних органах, буде застосовано єдиний підхід.

Постанова набирає чинності 22.07.2023.

18. Затверджено постанову про експериментальний проєкт відбудови Каховської ГЕС

18 липня 2023 року Кабінет Міністрів України постановою [№ 730](#) затвердив Порядок реалізації експериментального проєкту «Будівництво Каховського гідровузла на р.Дніпро. Відбудова після руйнування Каховської ГЕС та забезпечення сталої роботи Дніпровської ГЕС у період відбудови». Цей експериментальний проєкт буде реалізовано у два етапи.

Перший етап передбачає проєктування таких конструктивів, як тимчасові греблі верхнього і нижнього б'єфу Каховського гідровузла, споруда для пропуску будівельних та екологічних витрат Каховського гідровузла й підпірна споруда у нижньому б'єфі Дніпровської ГЕС, а також будівництво підпірної споруди у нижньому б'єфі Дніпровської ГЕС.

Другий етап розпочнеться після деокупації території Каховської ГЕС та передбачає обстеження й демонтаж зруйнованих споруд та конструктивів Каховського гідровузла, розробку проєкту будівництва Каховської ГЕС, будівництво тимчасових гребель верхнього і нижнього б'єфу Каховського гідровузла.

Координатором експериментального проєкту призначено Мінекономіки. Фінансування проєкту може здійснюватися за рахунок коштів приватного акціонерного товариства «Укргідроенерго», кредитних коштів та інших не заборонених законодавством джерел.

Постанова набирає чинності 21.07.2023.

19. Затверджено порядок реалізації експериментального проєкту оплати праці державних службовців

18 липня 2023 року Кабінет Міністрів України ухвалив постанову [№ 734](#) «Про реалізацію експериментального проєкту щодо впровадження єдиних підходів до формування фонду оплати праці державних службовців у державному органі».

Цією постановою затверджено [Порядок](#) реалізації експериментального проєкту впровадження єдиного підходу до формування фонду оплати праці державних службовців. Такий підхід спростить отримання обґрунтованих даних про цей фонд, подальший аналіз його роботи з урахуванням реальних потреб та підготовку пропозицій щодо вдосконалення відповідних законодавчих актів.

Державні органи, які є учасниками експериментального проєкту, за затвердженими формами надають необхідну інформацію Національному агентству з питань державної служби.

У рамках експерименту надбавки за вислугу років та ранг державного службовця розраховуються з урахуванням стажу державної служби та рангу, присвоєного у плановому бюджетному періоді. Фонд оплати праці формується з розрахунку граничної чисельності працівників державного органу й не може перевищувати розміру видатків, необхідних для фінансування складових цього фонду відповідно до встановленої граничної чисельності працівників державного органу.

Цією постановою затверджено і [Перелік учасників](#) експериментального проєкту впровадження єдиних підходів до формування фонду оплати праці державних службовців.

Експериментальний проєкт діятиме протягом 2023 року.

Постанова набирає чинності 22.07.2023.

20. Затверджено порядки з питань відновлення та розвитку регіонів і територіальних громад

18 липня 2023 року постановою [№ 731](#) уряд затвердив Порядок визначення територій відновлення та Порядок розроблення, реалізації та моніторингу плану відновлення та розвитку регіонів і планів відновлення та розвитку територіальних громад.

[Порядок визначення територій відновлення](#) визначає механізм відбору та зарахування територіальних громад і мікрорегіонів до територій відновлення, а також необхідні для цього показники. На територіях відновлення буде сплановано й реалізовано комплекс заходів, спрямованих на подолання наслідків окупації та бойових дій.

Територіальну громаду вважають територією відновлення, якщо вона відповідає хоча б одному з таких критеріїв:

- 1) на її території відбувалися бойові дії;
- 2) її територія (повністю чи частково) була тимчасово окупована;
- 3) на території є руйнування об'єктів критичної та соціальної інфраструктури чи об'єктів житлового фонду внаслідок ведення бойових дій та/або обстрілів;
- 4) її території притаманне значне переміщення населення до інших регіонів та/або держав і різке погіршення рівня соціально-економічного розвитку за такими показниками:
  - чисельність населення з 1 січня 2022 року зменшилася принаймні на 15 відсотків;
  - рівень безробіття з 1 січня 2022 року збільшився принаймні на 15 відсотків;
  - кількість внутрішньо переміщених осіб становить понад 10 відсотків загального населення територіальної громади станом на 1 січня 2022 року;
  - обсяг надходжень від сплати податків та зборів до загального фонду місцевого бюджету з березня по грудень 2022 року порівняно з відповідним періодом 2021 року (без урахування міжбюджетних трансфертів та податку на доходи фізичних осіб з грошового забезпечення, грошових винагород та інших виплат, одержаних військовослужбовцями та особами рядового і начальницького складу, що сплачується податковими агентами до місцевих бюджетів) становить не менше 15 відсотків.

Для оцінки і зарахування громади до територій відновлення Мінінфраструктури утворює комісію. Комісія розглядає пропозиції міністерства, оцінює відповідність громад визначеним критеріям і ухвалює рішення про зарахування їх до територій відновлення. Перелік громад, які зараховано до територій відновлення, затверджує Кабінет Міністрів України у Державній стратегії регіонального розвитку України.

Дія [Порядку розроблення, реалізації та моніторингу плану відновлення та розвитку регіонів і планів відновлення та розвитку територіальних громад](#) поширюється на мікрорегіони й територіальні громади, зараховані до територій відновлення. Проект плану відновлення та розвитку регіонів розробляє Мінінфраструктури разом з іншими зацікавленими центральними та місцевими органами виконавчої влади з урахуванням потенціалу та перспективної спеціалізації територій. Розробка плану розпочинається протягом 10 днів після затвердження Кабінетом Міністрів України переліку громад, які зараховано до території відновлення. План відновлення та розвитку регіонів затверджує Кабінет Міністрів України.

Своєю чергою, органи місцевого самоврядування у двомісячний строк після оприлюднення міністерством інформації про розробку плану відновлення та розвитку регіонів подають на погодження проект плану відновлення та розвитку територіальної громади.

Плани відновлення та розвитку регіонів і територіальних громад розробляються на період до 31 грудня 2027 року з урахуванням пріоритетів, визначених документами стратегічного планування.

Постанова набирає чинності 20.07.2023.

21. Внесено зміни до порядку фінансового забезпечення діяльності військових адміністрацій

18 липня 2023 року Кабінет Міністрів України ухвалив постанову [№ 735](#). Документом внесено зміни до [пункту 5](#) Порядку фінансового забезпечення діяльності військових адміністрацій, затвердженого постановою КМУ від 1 квітня 2022 р. № 397. Передбачено, що структуру і штатний розпис Київської міської військової адміністрації, обласних військових адміністрацій, районних військових адміністрацій та військових адміністрацій населених пунктів, розташованих в областях, де не утворено обласні військові адміністрації, затверджує Головнокомандувач Збройних Сил за поданням начальника відповідної військової адміністрації.

Кошториси і плани асигнувань вищезазначених військових адміністрацій затверджує начальник відповідної військової адміністрації.

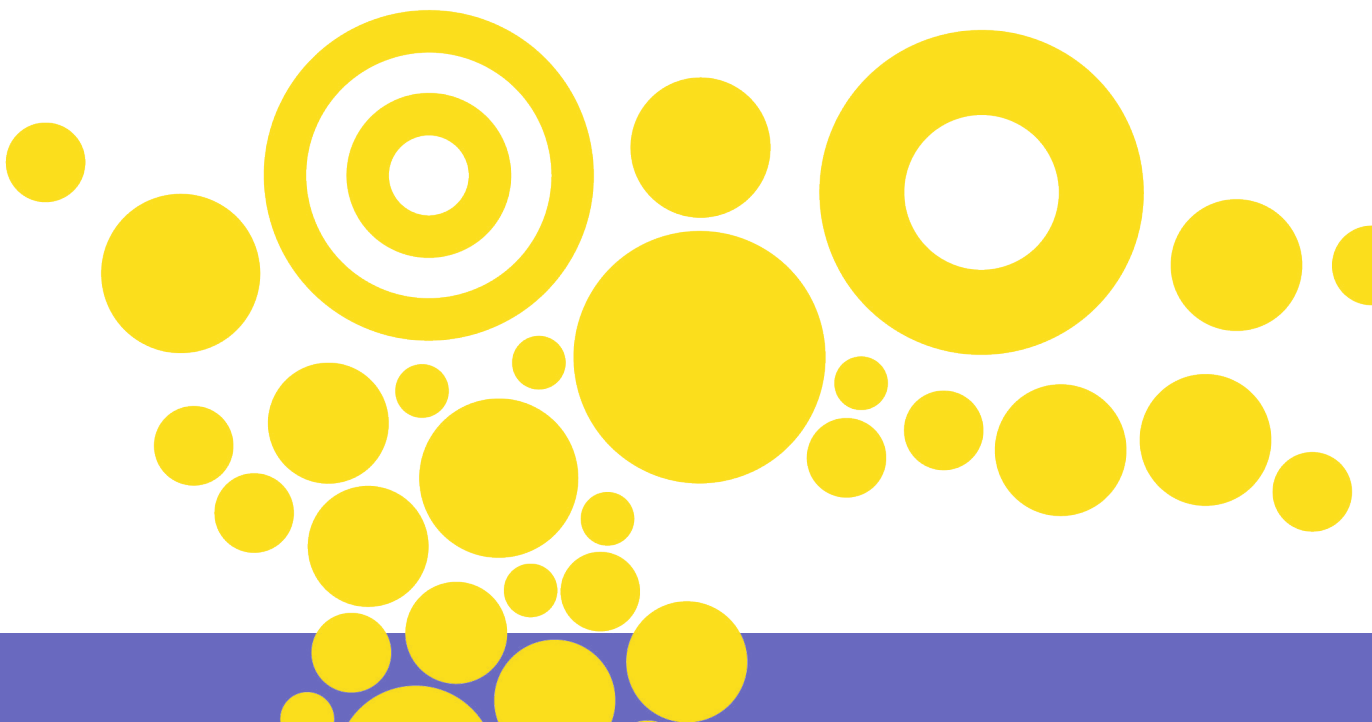
Структуру, штатний розпис, кошториси і плани асигнувань районних військових адміністрацій та військових адміністрацій населених пунктів, розташованих в областях, де утворено обласні військові адміністрації, затверджує начальник відповідної обласної військової адміністрації.

Постанова набирає чинності 21.07.2023.

22. Затверджено план заходів щодо розвитку Єдиної інформаційної системи соціальної сфери

18 липня 2023 року уряд розпорядженням [№ 634-р](#) затвердив [План](#) заходів на 2023 рік щодо розвитку Єдиної інформаційної системи соціальної сфери в межах реалізації [Стратегії цифрової трансформації соціальної сфери](#). Заходи, передбачені цим планом, спрямовано на створення в Україні єдиної інформаційної бази соціальної сфери й розширення її функціональних можливостей.

Розпорядження набирає чинності 21.07.2023.

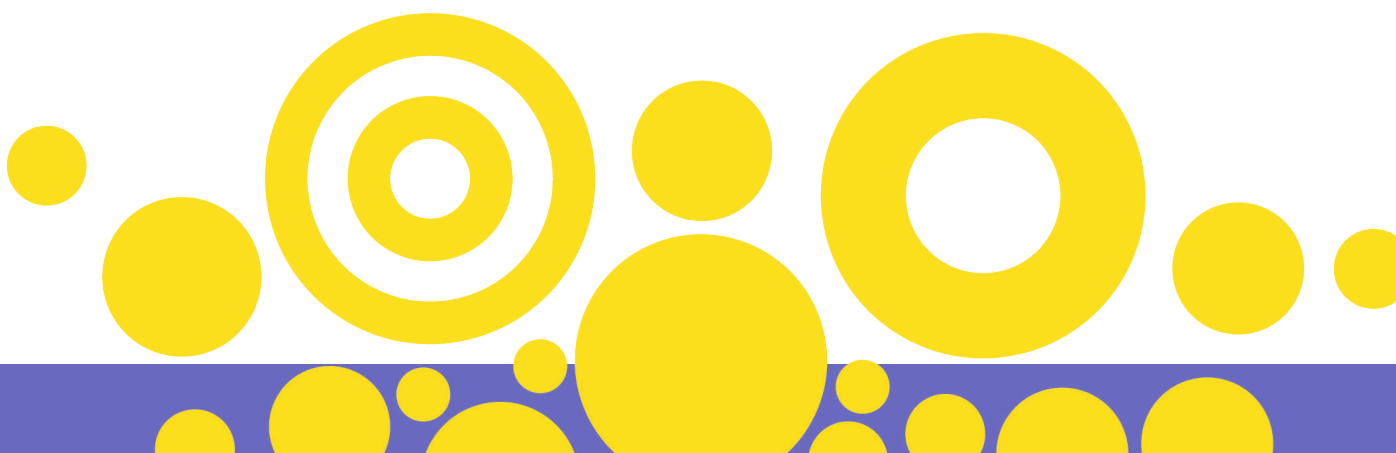
23. Запроваджено грошову допомогу до Дня Незалежності України

21 липня 2023 року Кабінет Міністрів України ухвалив постанову [№ 754](#) «Деякі питання соціального захисту ветеранів війни та жертв нацистських переслідувань». Відповідно до неї, держава забезпечить до Дня Незалежності України разову грошову виплату ветеранам війни, постраждалим від нацистських переслідувань, та громадянам, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною і відзначились, боронячи власну країну. Грошову допомогу буде виплачено до 24 серпня 2023 року в такому розмірі:

- 1) особам з інвалідністю внаслідок війни та колишнім малолітнім (яким на момент ув'язнення не виповнилося 14 років) в'язням концентраційних таборів, гетто, інших місць примусового утримання, визнаним особами з інвалідністю від загального захворювання, трудового каліцтва та з інших причин:
  - I групи – 3100 гривень;
  - II групи – 2900 гривень;
  - III групи – 2700 гривень;
- 2) учасникам бойових дій, постраждалим учасникам Революції Гідності та колишнім неповнолітнім (яким на момент ув'язнення не виповнилося 18 років) в'язням концентраційних таборів, гетто, інших місць примусового утримання, а також дітям, які народилися в зазначених місцях примусового утримання їхніх батьків, – 1000 гривень;
- 3) людям, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, – 3100 гривень;
- 4) членам сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, статус яких встановлено згідно з пунктом 1 статті 10 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», членам сімей загиблих (померлих) захисників і захисниць України, а також дружинам (чоловікам) померлих осіб з інвалідністю внаслідок війни, які не одружилися вдруге, й дружинам (чоловікам) померлих учасників бойових дій, учасників війни та жертв нацистських переслідувань, визнаних за життя особами з інвалідністю від загального захворювання, трудового каліцтва та з інших причин, які не одружилися вдруге, – 650 гривень;
- 5) учасникам війни та колишнім в'язням концентраційних таборів, гетто, інших місць примусового утримання, людям, яких було силоміць вивезено на примусові роботи, дітям партизанів, підпільників, інших учасників боротьби з націонал-соціалістичним режимом у тилу ворога – 450 гривень.

Отримувачі, яким не буде виплачено грошову допомогу станом на 1 жовтня 2023 року, мають право звернутися щодо її виплати до територіального органу Пенсійного фонду України за задекларованим/зареєстрованим місцем проживання (перебування) та отримати її до 1 листопада поточного року.

Постанова набирає чинності 25.07.2023.

24. Постанову, відповідно до якої Центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги не зможуть отримувати інформацію з деяких державних реєстрів, визнано такою, що втратила чинність

21 липня 2023 року Кабінет Міністрів України ухвалив постанову [№ 756](#), відповідно до якої постанову від 27 грудня 2019 року № 1134 визнано такою, що втратила чинність. Ця постанова надавала право центрам з надання безоплатної вторинної правової допомоги отримувати інформацію з відповідних державних реєстрів, у тому числі Державного реєстру фізичних осіб – платників податків і Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування (далі – реєстри) для підтвердження права особи на безоплатну вторинну правову допомогу.

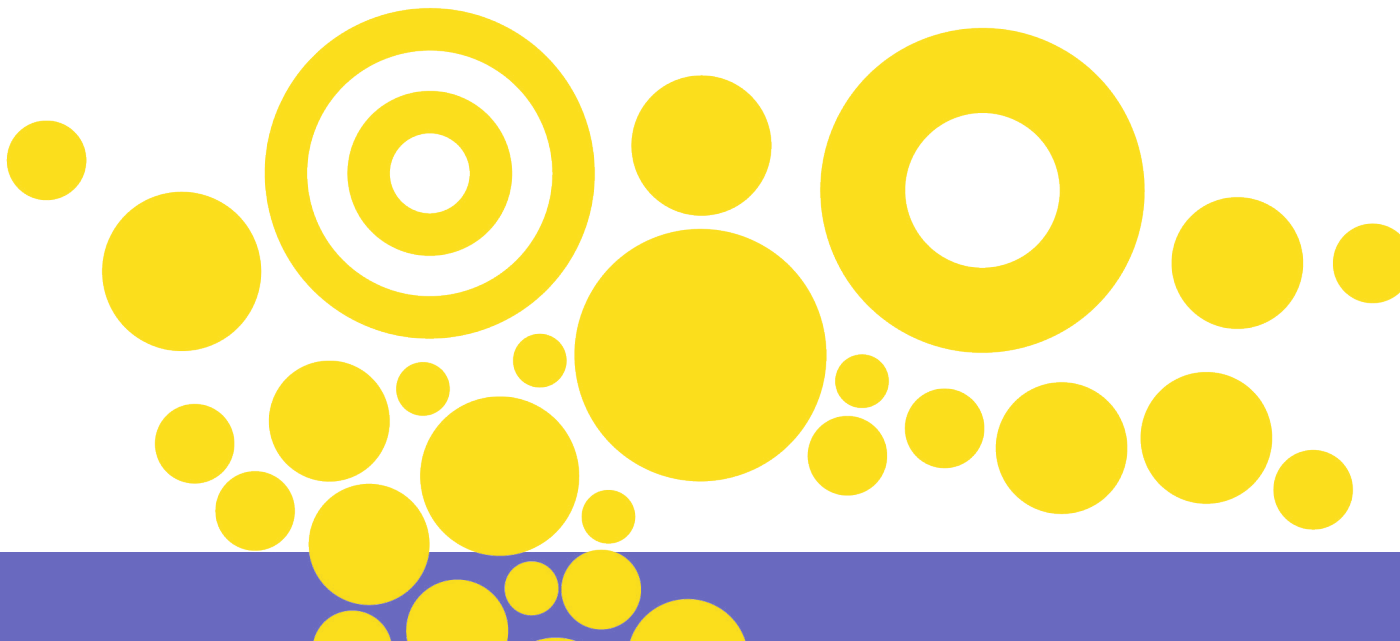
З 3 серпня 2023 року набув чинності Закон України [«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення доступу до безоплатної правничої допомоги»](#). Право Центру з надання безоплатної правничої допомоги отримувати інформацію про підтвердження належності особи до суб'єктів права на безоплатну вторинну правничу допомогу з відповідних державних реєстрів закріплено у [статті 18](#) цього закону.

Закон набирає чинності 03.08.2023.

25. Затверджено порядок реалізації експериментального проєкту водозабезпечення деяких областей України

25 липня 2023 року уряд ухвалив постанову [№ 771](#), якою затвердив [Порядок](#) реалізації експериментального проєкту з водозабезпечення у Дніпропетровській, Херсонській, Запорізькій та Миколаївській областях. Цей порядок визначає процедуру реалізації експериментального проєкту з водозабезпечення у вказаних областях, зокрема процедури будівництва, реконструкції та капітального ремонту артезіанських свердловин і об'єктів питного централізованого водопостачання (далі – експериментальний проєкт). Метою експериментального проєкту є водозабезпечення населення та суб'єктів господарювання у відповідних областях в умовах воєнного стану. Координатором експериментального проєкту призначено Міндовкілля. Обласним військовим адміністраціям зазначених областей на час воєнного стану дозволено здійснювати роботи в рамках реалізації експериментального проєкту без відведення земельної ділянки, перевірки відповідності містобудівній документації, отримання містобудівних умов та обмежень забудови земельної ділянки, отримання експертного висновку щодо проєктної документації на будівництво об'єктів, отримання права на виконання будівельних робіт, а також без використання Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва та оформлення речових прав на земельні ділянки.

Постанова набирає чинності 27.07.2023.

26. Відновлено пілотний проєкт внесення до Держземкадастру відомостей сертифікованими інженерами-землевпорядниками

25 липня 2023 року уряд ухвалив постанову [№ 766](#) «Деякі питання відновлення пілотного проєкту щодо внесення до Державного земельного кадастру відомостей про земельні ділянки сертифікованими інженерами-землевпорядниками в умовах воєнного стану». Документ визначає особливості проведення пілотного проєкту в умовах воєнного стану через запровадження додаткових вимог до його учасників. Зокрема, при поданні документів для участі в пілотному проєкті сертифікованих інженерів-землевпорядників відбуватиметься перевірка їхньої відповідності додатковим критеріям, таким як:

- стаж роботи сертифікованого інженера-землевпорядника не менш як два роки;
- відсутність ухвалених Державною службою з питань геодезії, картографії та кадастру рішень про позбавлення, анулювання, зупинення дії кваліфікаційного сертифіката сертифікованого інженера-землевпорядника з підстав, визначених Законом України «Про землеустрій»;
- середня кількість розроблених та поданих для внесення до Державного земельного кадастру документацій із землеустрою сертифікованим інженером-землевпорядником (за винятком документацій із землеустрою, розроблених та поданих протягом періоду воєнного стану) становить не менш як 100 на рік.

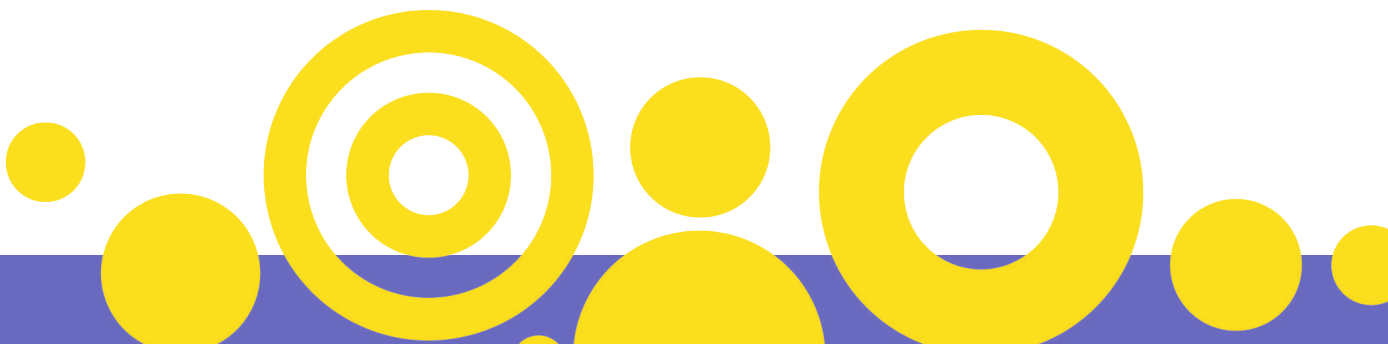
Додатковою вимогою до автоматизованого робочого місця сертифікованого інженера-землевпорядника як користувача Державного земельного кадастру стає статична (виділена) IP-адреса пристрою (обладнання), з якого цей інженер-землевласник здійснює свої повноваження. Впроваджено перелік сертифікованих інженерів-землевпорядників, які в умовах воєнного стану здійснюють свої повноваження, зокрема в межах адміністративно-територіальних одиниць, що не належать до тимчасово окупованих територій та територій, де ведуться активні бойові дії. Цей перелік затверджує Державна служба з питань геодезії, картографії та кадастру за погодженням із Міністерством аграрної політики та продовольства. Відповідні повноваження здійснюються сертифікованими інженерами-землевпорядниками в межах адміністративно-територіальних одиниць, що не належать до тимчасово окупованих територій або територій, на яких ведуться активні бойові дії.

Постанова набирає чинності 27.08.2023 і діє до припинення або скасування воєнного стану в Україні та протягом місяця з дня його припинення чи скасування, але не пізніше ніж до 31 грудня 2023 року.

27. Визначено тривалість наступного навчального року

28 липня 2023 року уряд ухвалив постанову [№ 782](#), якою встановив тривалість 2023/2024 навчального року з 1 вересня 2023 року до 28 червня 2024 року. Київська міська військова адміністрація та обласні військові адміністрації за участі засновників закладів загальної середньої освіти зобов'язані забезпечити організацію початку навчального року залежно від безпекової ситуації в кожній окремій адміністративно-територіальній одиниці.

Постанова набирає чинності 02.08.2023 і застосовується під час воєнного стану.

Укази Президента України

1. Утворено військові адміністрації в Запорізькій області

5 липня 2023 року Президент України підписав Указ [№ 374/2023](#) про утворення військових адміністрацій у Запорізькій області.

Ось список новоутворених адміністрацій:

- Великобілозерська сільська військова адміністрація Василівського району Запорізької області;
- Веселівська селищна військова адміністрація Мелітопольського району Запорізької області;
- Гуляйпільська міська військова адміністрація Пологівського району Запорізької області;
- Костянтинівська сільська військова адміністрація Мелітопольського району Запорізької області;
- Малинівська сільська військова адміністрація Пологівського району Запорізької області;
- Мирненська селищна військова адміністрація Мелітопольського району Запорізької області;
- Новоуспенівська сільська військова адміністрація Мелітопольського району Запорізької області;
- Олександрівська сільська військова адміністрація Мелітопольського району Запорізької області;
- Федорівська сільська військова адміністрація Пологівського району Запорізької області;
- Якимівська селищна військова адміністрація Мелітопольського району Запорізької області.

Указ набирає чинності 07.07.2023.

2. Змінено дати деяких державних свят

28 липня 2023 року Президент України підписав Указ [455/2023](#) «Про внесення змін до деяких указів Президента України», яким змінив дати деяких державних свят:

- День Українського козацтва та День захисників та захисниць України перенесено з 14 жовтня на 1 жовтня;
- День української писемності та мови перенесено з 9 листопада на 27 жовтня;
- День хрещення Київської Русі – України та День української державності перенесено з 28 липня на 15 липня;
- День усиновлення перенесено з 30 вересня на 17 вересня.

День сім'ї відтепер відзначатиметься 15 травня.

Указ набирає чинності 29.07.2023.

Накази міністерств

1. Змінено перелік територій бойових дій

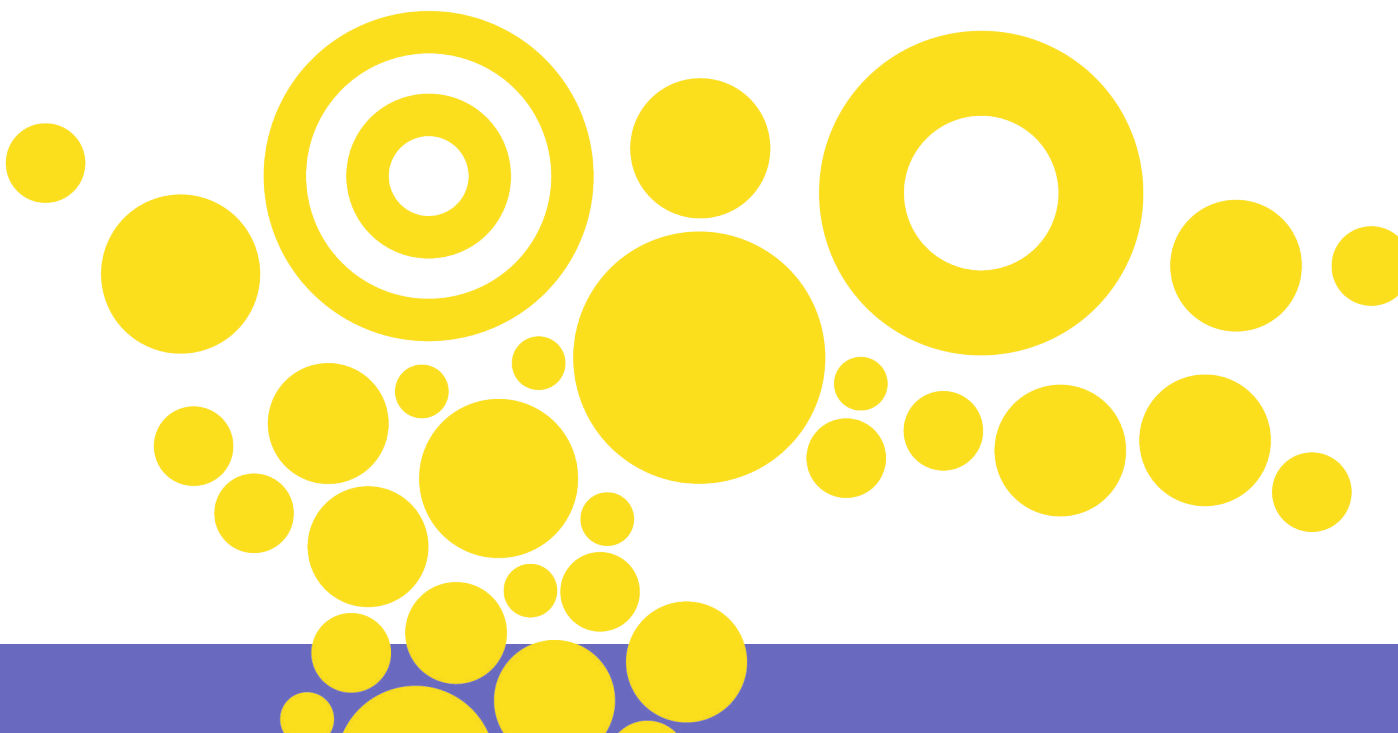
Мінреінтеграції наказом від 11.07.2023 [№ 197](#) затвердило зміни до Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих РФ. Зокрема, зміни стосуються Богодухівського району, Балаклійської міської територіальної громади, Куп'янської міської територіальної громади та інших громад Харківської області.

Наказ набирає чинності 21.07.2023.

2. Відновлено доступ до державних реєстрів на деяких територіях, де ведуться (велися) бойові дії

Наказом Мінреінтеграції від 13.07.2023. [№ 199](#) Розділ I Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих РФ доповнено новим пунктом: «3. Території активних бойових дій, на яких функціонують державні електронні інформаційні ресурси». Відповідно до наказу, до таких територій зараховано Нікопольську та Марганецьку міські територіальні громади Дніпропетровської області, Костянтинівську міську територіальну громаду Донецької області, місто Очаків Очаківської міської територіальної громади Миколаївської області й території Бериславського, Каховського та Херсонського районів Херсонської області.

Наказ набирає чинності 21.07.2023.

Ця публікація стала можливою в рамках програми «Єднання заради дії», що впроваджується IREX разом з Благодійною організацією «Благодійний фонд «Стабілізуєш суппорт сервісез» та за підтримки Державного департаменту США.

Якщо у вас виникли питання, або ви бажаєте отримати фахову консультацію, будь ласка, зв'яжіться з нами.

Якщо ви хочете з нами зв'язатися,

✉ пишіть нам на пошту via@radnyk.org

Більше інформації на сайті yednanniazaradyii.org.ua

